

Ez történik majd: mindazt,
aki megmarad Sionban,
és életben marad
Jeruzsálemben,
szentnek hívják majd;
mindazt, aki az élők közé
van felírva Jeruzsálemben.

Iz 4,3

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc
300

LXXXII. évf. 20. (4054.)
2026. május 17.
Ára 475 Ft

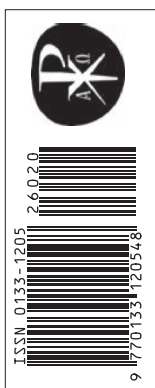

Fotó: Katolikus Karitásztábor

Vár a nyár!

Karitásztáborok rászoruló gyerekeknek

4-5. oldal

Új könyveink, dedikálások a Szent István Könyvhéten 3., 8., 24. oldal

Szakmai nap a gyermekvédelemről és a nyilvánosságról 12-13. oldal

Musical – közösségi élmény diákoknak 16-17. oldal

Az Egyház hierarchikus dimenziójáról

A március 25-i általános kihallgatást a Szent Péter téren tartották, ahol a Szentatyá az Olaszországból és a világ más tájairól érkezett hívőkkel és zarándokcsoportokkal találkozott. Ennek keretében folytatta a II. Vatikáni Zsinat dokumentumairól szóló katekézissorozatát. Beszédének témája: *A Lumen gentium* dogmatikus konstitúció – Az apostoli alapokra támaszkodva. Az Egyház a maga hierarchikus dimenziójában. A Szentatyá több nyelven is összefoglalta a katekéziséket, majd üdvözölte a jelen lévő hívőket. Az általános kihallgatás a Miatyánk elimádkozásával és az apostoli áldással zárult. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes katekézisének fordítását közöljük.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Isten hozott benneteket!

Folytatjuk a II. Vatikáni Zsinat dokumentumairól szóló katekéziseket. Az Egyházzal szóló *Lumen gentium* dogmatikus konstitúciót (LG) magyarázzuk. Azt követően, hogy az Egyházat mint Isten népét mutattuk be, ma annak hierarchikus formáját vesszük szemügyre. A Katolikus Egyház az apostolokban találja meg alapját. Krisztus azt akarta, hogy ők legyenek misztikus testének élő oszlopai. Az Egyház hierarchikus dimenzióval rendelkezik, mely az összes tag egységének, küldetésének és megszentelődésének szolgálatában áll. Ez a szent rend maradandó módon az apostolokra alapozódik (vö. Ef 2,20; Jel 21,14) mint Jézus feltámadásának hiteles tanúira (vö. ApCsel 1,22; 1Kor 15,7), akiket maga az Úr küldött a világba (vö. Mk 16,15; Mt 28,19).

Mivel az apostolok arra kaptak meghívást, hogy hűségesen őrizték a Mester üdvözítő tanítását (vö. 2Tim 1,13–14), szolgálatukat olyan férfiakra ruházták át, akik Krisztus visszatéréséig továbbra is megszentelik, kormányozzák és tanítják az Egyházat, s akik „az apostolok nyomába lépnek lelkipásztori feladatukban” (KEK 857). Ez az apostoli utódlás, mely az evangéliumban és a hagyományban gyökerezik, részletesebb kifejtést nyer a *Lumen gentium* III. fejezetében, amelynek címe: *Az Egyház hierarchikus alkotmánya*,

különös tekintettel a püspökség intézményére. A zsinat azt tanítja, hogy a hierarchikus struktúra nem emberi alkotás, mely az Egyház mint társas valóság belső szervezetét szolgálná (vö. LG 8), hanem isteni alapítás, amely arra irányul, hogy Krisztusnak az apostolokra bízott küldetését az idők végéig továbbadja.

Az a tény, hogy ezt a témát a III. fejezet tárgyalja, miután az első két fejezet az Egyház voltaképpeni lényegéről szólt (vö. *Acta Synodalia* III/1, 209–210), nem jelenti azt, hogy a hierarchikus alkotmány az Isten népéhez képest későbbi összetevő volna: amint az *Ad gentes* határozat megjegyzi, „az apostolok lettek az új Izrael csírái és egyben a szent hierarchia kiindulópontjai” (5. pont), mint a Krisztus húsvétja által megváltottak közössége, melyet Isten a világ üdvösségét szolgáló eszköznek szánt.

A zsinat szándékának megragadásához érdemes figyelmesen elolvasni a *Lumen gentium* III. fejezetének címét, amely kifejezi az Egyház alapvető struktúráját, amelyet az Atyaistentől a Fiú által kapott, és amely a Szentlélek kiáradásával lett teljessé. A zsinati atyák nem akarták az Egyház intézményének összetevőit úgy bemutatni, amint azt az „alkotmány” főnév a szó modern értelemben sugallhatná. A dokumentum inkább a „szolgálati, azaz hierarchikus papságra” összpontosít, amely „nemcsak fokozatilag, hanem lényegileg különbözik” a hívők egyetemes papságától, és a szöveg emlékeztet arra, hogy ezek „egymáshoz vannak rendelve; mert mindegyik a maga sajátos módján Krisztus egy papságából részeseedik” (LG 10). A zsinat tehát arról a szolgálatról szól, amelyet szent hatalommal felruházott férfiaknak adnak át (vö. LG 18) az Egyház szolgálatára: részletesebben szól a püspökségről (LG 18–27), azután tárgyalja az áldozópapságot (LG 28) és a diakonátust (LG 29) mint az egyetlen egyházi rend szentségének fokozatait.

A „hierarchikus” melléknévvel tehát a zsinat a Jézusnak, a jó pásztornak a cselekvésébe ágyazódó apostoli szolgálat szent eredetére, valamint annak belső kapcsolataira kíván utalni. Elsősorban a püspökök, és rajtuk keresztül a papok és a diakónusok kaptak feladatokat (latinul *munera*), melyek arra készítik őket, hogy „mindazok szolgálatára legyenek, akik Isten népéhez

tartoznak”, s így ők „szabadon és rendezetten törekedve ugyanarra a célra, eljussanak az üdvösségre” (LG 18). A *Lumen gentium* több ízben és hatékony módon emlékeztet ennek az apostoli küldetésnek a testületi és közösségi jellegére, hangsúlyozva, hogy „az a hivatal, amelyet az Úr népe pásztoraira bízott, igazi szolgálat, melyet a *Szentírásban* hangsúlyosan »diakóniának«, azaz szolgálatnak neveznek” (LG 24). Így érthető, hogy Szent VI. Pál a hierarchiát olyan valóságként mutatta be, amely „Krisztus szeretetéből született, hogy teljesítse, folytassa és biztosítsa a hit, az élet példák, az előírások és a karizmák azon kincstárának sértetlen és termékeny továbbadását, amelyet Krisztus az ő Egyházára hagyott” (*Beszéd*, 1964. szeptember 14., *Acta Synodalia* III/1, 147).

Kedves testvéreim, kérjük az Urat, hogy küldjön Egyházának olyan szolgákat, akik az evangéliumi szeretet tüztől égnek, minden megkeresztelt javának szentelik magukat, és bátor misszionáriusok a világ minden táján!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Kiáltás egy becsületesebb, emberségesebb világért

Megjelent az Új Ember Kiadványok legújabb kötete

Francesco de Palma *Aki a rosszat jóval győzte le* című kötetében a 2007-ben fiatalon meggyilkolt Boldog Floribert Bwana Chui életével, szolgálatával és vértanúságával ismerkedhet meg az olvasó. A fiatal férfi huszonhat évesen lett az afrikai földrész jövőjét és reményeit beszenyező korrupció áldozata. A kötet a május 18. és 22. között sorra kerülő 33. Szent István Könyvhétre jelent meg.

A könyvhöz Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke írt előszót. Ebben így fogalmaz: „Az igazi kibontakozás és fejlődés legfőbb hordozója és katalizátora Afrikában – ahogy bárhol másutt is – az evangélium. Boldog Floribert Bwana Chui mindig magánál hordott egy evangéliumoskönyvet, amelyet a meggyilkolása után megtaláltak a nadrágja zsebében. Azt mondogatta: »Vedd

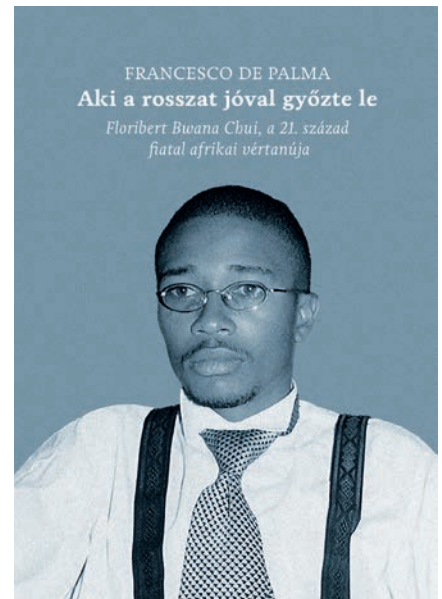
az evangéliumot, és olvasd! Megvigasztal és örömet ad.«

Nemcsak olvasta, hanem élte is az evangélium üzenetét, főként attól kezdve, hogy megismerte a Sant'Egidio közösséget. Gyerekeket ingyen korrepetált, az utcagyerekeknek ételosztást és a »béke iskoláit« szervezte meg. Egyik álma volt, hogy – mivel jogi egyetemet végzett – a szegényeknek majd ingyenes jogi képviseletet biztosít. A fizetésének jó részét mindig odaadta a nálánál szegényebbeknek. Egy utcagyerek (Jonathan) tanítatását éveken át ő fizette, egy rászoruló fiatal hazautazását a vértanúsága előtt nem sokkal szintén ő állta. Azt mondogatta: »A pénz semmi.« A pénz számára eszköz volt arra, hogy jót tehesen.

Huszonhat évesen ölték meg borzalmas kegyetlenséggel, mert mint vámtiszt nem engedett be Kongóba veszélyes, romlott élelmiszer-szállítmányokat (például üvegszilánkokkal szennyezett cukrot, romlott rizst). Meg akar-

ták vesztegetni, de ellenállt a korrupciónak. A meggyilkolása után nem sokkal megölték Bahati Manegabét, azt a sofőrt, aki látta az őt elrabló autót, majd Patrick Kikukut, a fényképészt is, aki dokumentálta a romlott élelmiszerek megsemmisítését, és fotókat készített Floribert temetésén. A Hotel Karibu éjjeliőre – aki látta a terepjárót, amelyből a hotel közelében hajnalban kidobták Floribert holttestét – elköltözött a környékről, hogy mentse az életét.

Boldog Floribert Bwana Chui életáldozata kiáltás egy igazabb, becsületesebb, emberségesebb világért, egy igazabb Afrikáért. Floribert kedvenc éneke a Sant'Egidio közösségben a *La résurrection pour l'Afrique* (Föltámadás Afrika számára) című ének volt. Vértanúhalála óta, ha valaki a határon a korrupció ellen harcol, akkor Bwana Chuinak nevezik. Legyen Floribert életáldozata Kongóban, de az egész világon

is kiáltás a megalkuvás, a becstelenség ellen, elvetett mag, amelyből Isten országa, a kegyelem, a béke és az igazságosság országa sarjad ki.” A kötetet Thullner Zsuzsanna fordította.

Francesco de Palma Aki a rosszat jóval győzte le – Floribert Bwana Chui, a 21. század fiatal afrikai vértanúja című kötet megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig: 9–18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban.

Dedikálások a Szent István Könyvhéten

Május 19-én, kedden
17 és 18 óra között

Zsódi Viktor SchP
Tárljatok fel örök kapuk

Május 21-én, csütörtökön 17 és 18 óra között

Kuzmányi István
Fatima és Assisi

Koncz Attila
Lourdes és Medugorje

Valaczkza András
Kapunyitás – vagy mégse?

Vár a nyár!

Karitás-táborok rászoruló gyerekeknek

A Katolikus Karitás Magyarországon egyik legkiterjedtebb és legnagyobb múltra visszatekintő segélyszervezete. Táborai-ban évről évre több mint négyezer nehéz sorsú gyermek nyaralhat ingyenesen kortársaival vagy szüleivel. Szi-jártó László atyával, a Veszprém-Főegyházme-gyei Karitás igazgatójával és Erdős Krisztina szociális segítővel, a Veszprém-Főegyházme-gyei Karitás Pápai Jelenlét Pont munkatársával beszélgettünk a „Vár a nyár!” jelmondatú táborozási lehetőségekről.

A Katolikus Karitás országszerte fellelhető táborai-ban az adott egyházmegye helyi plébániái önkéntesei által ismert, nehéz helyzetben, sokszor mélyszegénységben élő családok gyer-

Szi-jártó László, a Veszprém-Főegyházme-gyei Karitás igazgatója

mekei, valamint fogyatékos-sággal élő gyerekek és fiatalok vehetnek részt. Bentlakásos, napközis, tematikus, illetve kézművestábor egyaránt található a kínálatban. Ezek helyszínei balatoni üdülők, plébániák vagy más közösségi szállások.

A Balatonakaliban lévő táborba a határon túlról – ahol korábban ér véget a tanév – a nyár kezdetén érkeznek gyerekek, egy-két hétre. A magyarországi tizenhat egyházmegyei karitás-központ területéről pedig nagyjából tíz héten át nyaralnak itt az általános iskolák első-től hetedik osztályába járó tanulók. Hetente közel ötvenen szerezhetnek itt életre szóló élményeket.

László atya

Szi-jártó László atya elmesélte, hogy a balatoni táborozóhelyet néhány évvel ezelőtt eléggé elhanyagolt állapotban vásárolta meg a Katolikus Karitás, és az akkori vezetők is kivették a részüket a rendbehozatalából: „Még Écsy Gábor atya (aki 2025 májusáig, tizenhét éven át vezette a Karitás országos központját – a szerk.) és társai is nagyon sokat dolgoztak itt, beletették a két kezük munkáját a tereprendezésbe, felújításba. Az elmúlt években azóta is mindig történt valami korszerűsítés. A faházakon kicserélték a tetőt, új nyílászárókat, új vizesblokkokat építettek be, a konyharész is megújult. A kertben lévő nagy szabad területre ugyan ráférne még a fejlesztés, de jelenleg is több sportpálya várja a táborlakókat, többek között füves kispályás focipálya és homokos röplabdapálya. Így a modern környezetben aktív kikapcsolódásra is lehetőséget kínál ez a hely” – mondja a Veszprém-Főegyházme-gyei Karitás igazgatója.

Krisztina

Erdős Krisztina 2010-ben önkéntesként kezdte, majd a Balatonakaliban 2022-ben megszervezett első „Vár a nyár!” táborban való részvétele után munkatárs lett a Katolikus Karitásnál. „Hátrányos helyzetű családokból kerülnek ide gyerekek. Közülük néhányan még soha nem jártak a Balatonnál, és többen ott alvós táborban sem vettek részt” – mondja.

Megyeri Márta egyházmegyei koordinátor a munkatársaival dolgozta ki a tábor heti alapprogramját, napokra lebontva. Szerdai napokon például általában Sümegre kirándulnak a gyerekek, és a várlátogatással egybekötve a lovagi tornán is részt vehetnek. Persze, el lehet térni ettől a beosztástól, és minden egyházmegye a saját elképzeléseit is megvalósíthatja.

A nyár folyamán mindig a táborban tartózkodik a Karitás egy főállású munkatársa, és ellátja a táborvezetői feladatokat. A tapasztalatok szerint azonban jobb, ha az egy helyről érkező kísérők foglalkoznak a gyerekekkel, hiszen ők jobban ismerhetik egymást. Idén például – néhány év után újra – a várpalotai

Erdős Krisztina: A középiskolás diákoknak a táboroztatás beszámítható a közösségi szolgálati óráikba

gyerekekre kerül sor, és most velük tart majd egy olyan kísérő, aki korábban résztvevőként, most pedig már segítőként lesz jelen a táborban. A középiskolás diákoknak egyébként a táboroztatás beszámítható a közösségi szolgálati óráikba.

A lehetőségek

A Karitás önkéntesei minden táborban gazdag programot állítanak össze, hogy kirándulással, kézműves-foglalkozással, játékos vetélkedőkkel és, ahol lehet, strandolással színesítsék a szünidei élményeket. Krisztina így foglalja össze a karitás-tábori nyaralások különlegességét: „Annyiféle egyéb tematikus tábor létezik, de itt egy helyen mindennap mást csinálhatnak a gyerekek. Olyan sokféle elfoglaltságot találhatnak, hogy nem lehet megenni. Évről évre találkozunk olyan, az egyházmegyénkben lakó gyerekekkel, akik még nem jutottak el a Balatonhoz, pedig a mi veszprémi egyházmegyénk határos a magyar tengerrel. A távolabbi egyházmegyékben élők nyilván még inkább így vannak ezzel” – mondja László atya.

Előfordul, hogy az önkéntescsoportnál vagy a karitás-központban jelentkezik egy család a nyaralási igényével. Jól bevált gyakorlat az is, hogy egy-egy adott településen az önkéntesek összegyűjtik azokat a gyereket, akiknek nem

lenne lehetőségük táborba menni, és vagy helyi szinten szervezik meg nekik a nyaralást, vagy pedig az egyházmegyei központokon keresztül valamelyik központi táborba irányítják őket.

Vallásra, felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül fogadják a rászorulókat a „Vár a nyár!” karitástáborokban. A táboroztatás céljára felajánlott adományok pedig lehetőséget adnak arra, hogy a gyerekek még több élményt, örömet élhessenek át a nyári táborok során, és senki ne maradjon ki ezekből csak azért, mert a családja nem tudná állni az utazás költségét.

A tábor mint misszió

„A gyerekek közül talán sokan nem is járnak hittanra vagy templomba. A közös reggeli, esti és az étkezés előtti és utáni imádságok senkire sincsenek rákényszerítve, de úgy tapasztaljuk, hogy hatnak, még akkor is, ha a többség számára az első napokban idegenül hangzanak. A tábor alatt nagyon szépen belerázódnak a gyerekek, és végül már ők maguk igénylik ezeket az imádságokat. Tehát lelki értelemben is sokat ad és sokat jelent nekik az együtt töltött idő – fejt ki László atya. – Én már több olyan gyereket kereszteltem – folytatja –, aki vagy az akali, vagy egy másik karitástáborban vett részt az egyházmegyében, s ott valami megérintette őt és a szüleit is. Nem olyan régen például egy olyan egykori táborozó fiút kereszteltem, akinek csak az apukája volt megkeresztelve, de a fiú hatására az egész család, a testvérei és az anyukája is megkeresztelkedtek. Biztos vagyok abban, hogy minden egyházmegyében előfordul ilyesmi” – meséli az igazgató.

„Én egy faluban tartottam nappali tábort – emlékszik vissza Krisztina. – Ott nagyon sok olyan gyerek volt, akik korábban nem jártak templomba, de a tábort követően eljöttek. Azok, akik a nyaralás első napjaiban még nagyon elevenek voltak, összevissza rohagáltak, a tábor végére szép lassan el tudtak csendesedni, megtanulták és velünk együtt mondták az étkezések előtti imát vagy a Miatyánkot, és a kezünket fogva ők is átjöttek a templomba. Úgy gondolom, hogy a gyerekek kifejezetten igénylik ezt a fajta lelki feltöltődést és szeretet.”

A támogatók

Ezek a táborok is csak a nagylelkű adományozók felajánlásainak segítségével valósulhatnak meg. Ezért a Katolikus Karitászt továbbra is kéri és köszönettel várja a pénzbeli támogatásokat mindenkitől, aki szeretne hozzájárulni ahhoz, hogy még több rászoruló gyerek és család számára válhasson valóra az eddig talán csak álomnak vélt nyaralás.

Adományozni célzott banki átutalással (a CIB Bank 10701094-76228861-51100005 számlaszámára), a 1356-os adományvonal hívásával (hívásonként 500 Ft), online módon a Katolikus Karitászt honlapján (<https://www.karitasz.hu>) vagy a képen található QR-kód segítségével lehet.

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Katolikus Karitászt

Élő kövek, lelki ház

Plébániai munkatársak egyházmegyei találkozója Egerben

Plébániai munkatársak egyházmegyei találkozója tartották az egri bazilikában május 9-én. Az egész napos program során előadásokat, tanúságtételeket hallgatott és szentmisén vett részt az egyházmegye valamennyi szegletéből érkező több mint nyolcszáz résztvevő. A találkozón a székesegyház száznyolcvankilenc évvel ezelőtti felszenteléséről is megemlékeztek.

A megjelenteket Csizmadia István plébános köszöntötte, és röviden bemutatta a főszékesegyház felújításának legfontosabb mozzanatait. Az előadások sorát Buda Péter egyháztörténész, a Szent István Rádió és Televízió Alapítványának elnöke nyitotta meg, aki *Templomok, egyháziak Eszterházy püspök korában* címmel Eszterházy Károly püspök tevékenységének legfontosabb eredményeit tárta a hallgatóság elé. Vízi János,

Ebből az intézményből már tizenhat fiatal szentelt az egri érsek.

Koós Ede lajosvárosi plébános az egyházközség missziós tevékenységéről, a plébániai munkatársak szerepéről szólt. Az Egyház munkatársai nem a saját programjukat valósítják meg, hanem a Krisztustól kapott küldetést teljesítik – hangsúlyozta a plébános.

A szentmisét bemutató Ternyák Csaba egri érsek prédikációjában örömét fejezte ki, hogy ilyen sokan vannak, akik a mindennapokban segítik a plébánosokat és a káplánokat. Mint mondta, a találkozó célja, hogy mindannyian megerősödjének a szolgálatukban és identitásukban. „Élő kövek, lelki ház – ez lehetne a mai alkalom mottója. Mi vagyunk az élő kövek, akik Jézusra építve leszünk lelki házzá. Plébániáink csak akkor válnak eleven közösségekké, ha tagjaik élő kövekként épülnek egymásra, kölcsönös figyelmességgel, szeretettel, áldozatvállalással, és ha képesek új

az egri Érseki Papnevelő Intézet rektora, az egyházmegye ifjúsági referense a papnevelés jelenéről és jövőjéről beszélt. Napjainkban kilenc papnövendék tanul a szemináriumban. Felhívta a figyelmet a hivatásokért mondott ima fontosságára, és arra kérte a jelenlévőket, hogy ne csak új hivatásokért, hanem a meglévőkéért is kérjék a jó Isten segítségét.

Michał Bartosz Muszyński, a Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szeminárium rektora az egyházi dinamikáról beszélt. Az egyházmegye befogadta a missziós szemináriumot, s ezáltal új lendülettel fordulhat az emberekhez az evangélium hirdetésével. A szemináriumban tanuló, a világ minden tájáról érkező fiatalok valóban missziós lelkülettel vannak jelen az egyházmegyében.

kezdeményezések befogadására, önkontrollra, indulataik megfékezésére. Ugyanilyen fontos, hogy szeretettel fogadják azokat, akik ügyeik intézésére térnek be az irodába. Törekedni kell arra, hogy békét, bizalmat ültessenek az emberek lelkébe.”

Prédikációja végén az érsek a Szűzanya közbenjárását kérte az egyházmegyére és az egyházközségek munkatársaira, hogy a rájuk bízott küldetésnek hűségesen meg tudjanak felelni. A délután folyamán egyházi szolgálatot végző munkatársak tettek tanúságot; arról az örömről beszéltek, amit a szolgálatuk végzése során tapasztalnak.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Szent István Televízió

Újfajta jelenlét

(Mt 28,16–20)

Urunk mennybemenetele az újfajta jelenlét és remény ünnepe. Krisztus nem azért távozott el a szemünk elől, hogy távol legyen tőlünk, hanem hogy még mélyebben jelen lehessen bennünk. Az Egyház kezdete óta arra tanít ezen a napon, hogy tekintetünket emeljük az ég felé, oda, ahol Krisztus ül az Atya jobbán, s ahol a mi igazi hazánk is van.

Nagy Szent Gergely szerzetesi bölcsességéből is merítve figyelemztet: ha hisszük, hogy Krisztus testben felment a mennybe, akkor szívünkkel nekünk is oda kell törekednünk. A keresztény

ember nem ragadhat bele teljesen a földi vágyakba, nem élhet úgy, mintha minden reménye kizárólag ebben a világban volna. Az Úr mindennap vigasztal és belülről ébresztget: még van idő a megtérésre, nyitva áll az irgalom kapuja, itt a mai nap, hogy szellemisége és tanítása meghatározó legyen.

Az Úr tudta, hogy távozása szükség szerű: a fájdalom ellenére ez az isteni üdvösségterv része volt. A tanítványok „leborultak előtte, egyesek azonban még mindig kételkedtek”. Emberi és valahol vigasztaló mozzanat ez számunkra. Krisztus olyan emberekre bízta művének foly-

tatását, akik ismerik gyengeségüket és bizonytalanságukat, és engedik, hogy a Feltámadt ereje sugározzon át rajtuk a küldetés teljesítése közben. A mennybemenettel emberi természetünk Krisztusban belépett az isteni dicsőségbe. Ott van az örök forrása. Életünk nincs a földi lét horizontjára bezárva, hanem arra hivatott, hogy Istenben nyerje el végső beteljesedését, és a sokszínű küldetés teljesítése során ebből a kapcsolatból merítse erejét. Mert amíg az Úr Jézus földi testében egyetlen helyen volt jelen, addig a Szentlélek által most minden hívő szívében, szerte az egész világon jelen lehet. A mennybemenetel így nyitja meg a pünkösöd felé vezető utat. Az Úr nem hagyott bennünket árván: elküldte a Vigasztalót, a Parakléoszt, aki vezeti, tanítja, megszenteli és oltalmazza lelkünket, valamint igazolja bennünk Krisztus ígértét: többé nem szolgálak, hanem Isten gyermekei vagyunk. És ez a Lélek teszi lehetővé, hogy bensőségesen közeledjünk Istenhez – nemcsak gondolatban, hanem egész életünkkel, testestől-lelkestől.

Az elköszönéskor Krisztus az apostolokra és rajtuk keresztül az egész Egyházra bízta a missziós feladatot: tanítvánnyá tenni minden népet, megkeresztelni őket, és megtanítani parancsainak megtartására. Az Egyház, és benne minden hívő ember, nem önmagáért él, hanem azért, hogy mindenkihez eljuthasson: Krisztusban megnyílt a menny kapuja, és benne van élet.

Urunk mennybemenetele ezért nem a távolság, hanem a közelség ünnepe. Krisztus előttünk ment az örök hazába, de közben velünk marad a Lélekben, az Egyházban, a szentségekben és a szeretet minden cselekedetében. A keresztény ember feladata pedig az, hogy már most úgy éljen, mint aki tudja: igazi otthona odafönt van, és így járja át tanúságtétele ezt a világot: a családokat és az egész társadalmat.

Mogyorósi Ányos OSB

Az Eucharisztia ünneplése

(170/12a)

„A diakónusoknak, »akik nem papságra, hanem szolgálatra kapták a kézföltételt« és jó hírnévnek örvendenek, Isten segítségével úgy kell viselkedniük, hogy fölismerjék: annak igaz tanítványai, aki »nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon«, és úgy volt tanítványai körében, »mint aki szolgál«. És a kézföltétel által kapott Szentlélektől megerősítve szolgálják Isten népét, közösségben a püspökkel és annak presbitériumával. Ezért atyjuknak tekintsek a püspököt, s legyenek segítségére neki és presbitériumának »az ige, az oltár és a szeretet szolgálatában«” – olvassuk a *Redemptionis Sacramentum* végrehajtási utasítás 34. pontjában.

A dokumentum szövege mélyen az apostoli Egyház önértelmezésében gyökerezik, és világosan tükrözi azt a krisztológiai alapot, amelyből a diakónusi szolgálat fakad. Ami elsőként megállapítható, az az, hogy a diakónus identitása nem pusztán funkcionális, hanem ontológiai (mégpedig az Egyház eucharisztikus közösségi önértelmezésének fényében): a kézföltétel szentségi aktusában részesedik Krisztus szolgai alakjában, aki „kiüresítette önmagát” (Fil 2,7). Szolgálatát tehát nem alacsonyabb rendű, hanem az isteni szeretet megnyilvánulási formája, amelyben megmutatható az igazi nagyság, a színlelés nélküli alázat. Vagyis a dokumentum világosan fogalmaz, ahogyan a *Katolikus Egyház katekizmusa* (KEK) is: *non ad sacerdotium, sed ad ministerium* (vö. KEK 1569). A szakaszban idézett szentírási szövegek és a rájuk való utalások közül különösen Jézus Krisztus kijelentése emelkedik ki, miszerint „nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon” (Mt 10,45). A diakónus ebbe a logikába kapcsolódik, ugyanis léte szentségi jel, amely Krisztus diakóniáját teszi jelenvalóvá az Egyházban: *in persona Christi Servi*, míg a pap *in persona Christi Capitis* végzi szolgálatát.

A *Katolikus Egyház katekizmusának* tanítása szerint a diakónusok „a szolgálat szentségében részesednek” (vö. KEK 1569–1571), amely sajátos módon köti őket a püspökhöz és az apostoli küldetéshez. Ez az egység nem pusztán jogi vagy szervezeti, hanem eucharisztikus természetű: az Egyház communioja – ahogy sorozatunk eddigi fejtegetéseiben már láttuk – a püspök körül valósul meg, aki az apostoli teljesség hordozója. A diakónus tehát nem autonóm szereplő, hanem a communio szolgája.

Az „ige, oltár és szeretet” hármassága külön is figyelmet érdemel. Ez a triász nem három különálló funkció, hanem az Egyház egyetlen misztériumának három dimenziója. Az ige szolgálata (kerygma) az igazság közvetítése, amely Krisztusban testet öltött (kerygma-martyria); az oltár szolgálata az eucharisztikus áldozatban való részvétel (liturgia); a szeretet szolgálata pedig ennek konkrét, karitatív megvalósulása (diakonía). A történelem során időnként felborult az egyensúly, eltolódtak a hangsúlyok, és noha a három dimenzió mindig belső egységet alkotott, mert mind az Eucharisziából fakadt, a diakonátus eredeti eszméje kissé elhomályosult, és a papság felé vezető lépcsőfokká vált. A katekizmus kiemeli, hogy a diakónus feladatai közé tartozik a szegények gondozása és az adminisztráció is (vö. KEK 1571). A diakonátus előtt álló mai legnagyobb kihívás, hogy úgy tartsa meg sajátos identitását, hogy közben nem esik a klerikalizmus csapdájába.

Végül a püspökhöz való viszony „atyaságként” való leírása az Egyház szentségi struktúráját világítja meg. Ez nem pusztán hierarchikus alávetettség, hanem mélységeiben spirituális rend, amelyben az apostoli folytonosság és az egység biztosítva van. A diakónus így válik a Krisztus által alapított rend látható jelévé: alázatos szolgálatában az Egyház isteni eredete ragyog fel. Fontos viszont kiemelnünk, hogy a diakónus szolgálata a püspökhöz és annak presbitériumához kapcsolódik, tehát ebben az egységben szemléljük és értelmezzük. A II. Vatikáni Zsinat *Lumen gentium* kezdetű dogmatikus konstitúciójának 29. pontja szerint a diakónus a püspök közvetlen segítségével, de a plébániai struktúrában a papokkal szoros egységben dolgozik.

Sztankó Attila

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

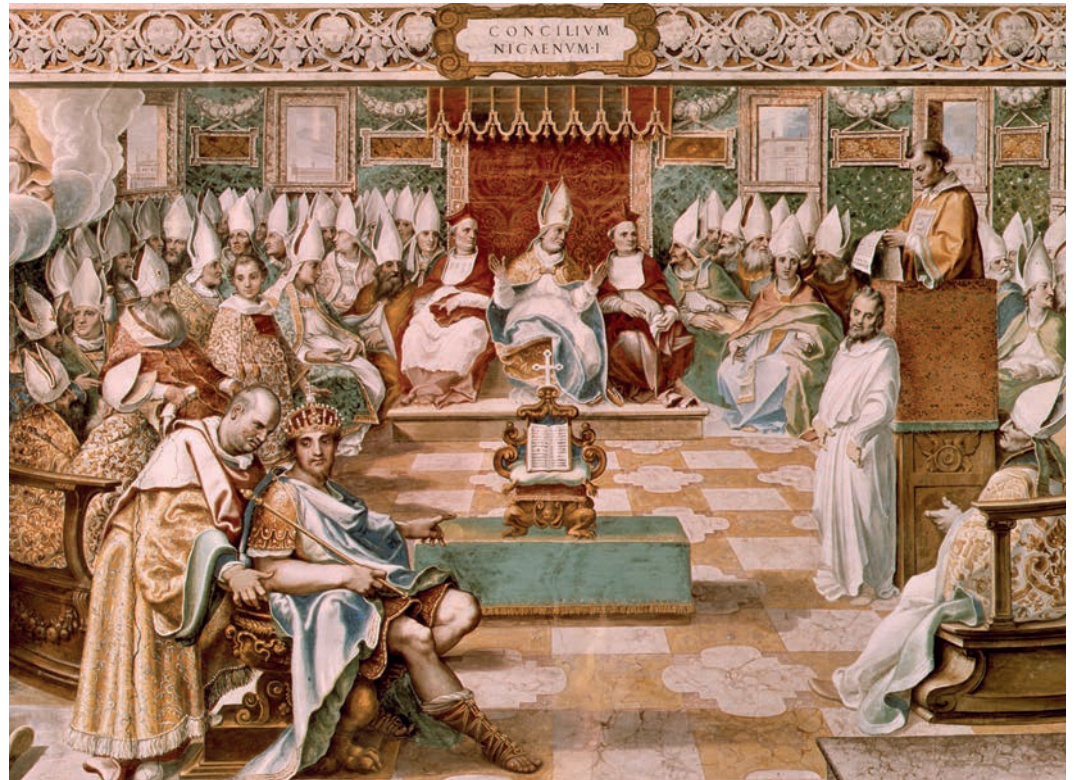
Evangélium
és liturgia

(19.)

A húsvét utáni hetedik – és egyben a pünkösd előtti – vasárnap különleges a Bizánci Egyházban. Ekkor emlékezünk ugyanis a Niceai (Nikaiai) Első Egyetemes Zsinat atyáira. Ők voltak azok, akik 325-ben megvédték a tiszta keresztény hitet. Legyőzték az első nagy eretnekséget, az arianizmust, amely azt tanította, hogy Jézus Krisztus nem valóságos Isten, hanem „csak” valamiféle „isteni” személy. Az egész kereszténység léte múlt azon az „i” betűcskén! (Mt 5,18), itt viszont még annál is többről van szó: Jézus Krisztus istenségéről. A háromszáztizennyolc zsinati atya ezt védte meg. Az ünnepi evangélium (Jn 17,1–13) Jézus főpapi imájának végét tartalmazza, majd azt, hogy „imádkozik az apostolokért”. Mondhatnánk, mintegy az apostolok utódaiért is imádkozik. Az ünnep liturgikus szövegei inkább az atyák tevékenységéről szólnak, de azért evangéliumi vonatkozásokat is fel lehet fedezni bennük.

Az alap: a tanítás megtartása. A kereszténység lényegét alkotja Jézus tanításának elfogadása és megtartása. Szinte végső elszámolásként halljuk Jézustól az evangéliumban megőrzött imádságában, amint az Atyának mondja: „nekem adtad őket, és megtartották tanításodat” (Jn 17,6). A liturgiában pedig megerősítjük, hogy az apostolok utódai, a zsinati atyák is ezt tették. Sőt! Nem csupán a saját erejük és bölcsességük révén tették, hanem „amint nekik a Szentlélek kinyilatkoztatta”. Így tudták a „Lélek kardjával elmetszeni a tévtonító szegycmentes káromlásait”.

A lényeg: Jézus istensége. Az evangéliumban egyértelműen fogalmaz Jézus: „valóban elismerték, hogy tőled jöttem, és elhitték, hogy te

küldtél engem” (Jn 17,8). Egy liturgikus szöveg pedig így értelmezi ezt: az atyák a hitvallásban „mindenkit az Isten Fiának egytlényegűségére, együtt uralkodására s minden idők előtti születésére tanítottak”. Egy másik hasonlóképpen: „A niceai szent zsinat Isten Fiának vallott téged, ki az Atyával és a Szentlélekkel öröktől fogva együtt uralkodol.” Milyen egyértelmű a fogalmazás egy további énekben: bár Áriusz „gyarló teremtménynek” tartotta Jézust, „mindazonáltal a niceai szent zsinat Isten Fiának vall téged”.

A cél: az egység. Jézus így fohászokodik, amikor apostolaiért imádkozik: „Szent Atyám, tartsd meg őket a nevedben, akiket nekem adtál, hogy egyik legyenek, mint mi!” (Jn 17,11) Tudjuk, hogy az Egyház számára a legnagyobb botrány

a szétszakítottság. A tanbeli egység fölött a zsinatok örködték. De a tényleges szakadásokkal azok sem tudtak mit kezdeni. Az ilyenek ma is csúfítják az Egyház testét. Hát ezért kell az egységre törekedni! Az énekünk így szól róla: „a zsinati atyák ítéletében van az Egyház hitbeli egysége megerősítve”. Jézushoz, a célponthoz kell közeledni, hogy egymáshoz is közelebb kerüljünk.

Az ünnep liturgikus fényéneke szépen összefoglalja a lényegét: „Az istenes atyák emlékét ünneplve ma esdünk hozzád, Legkegyelmesebb: Mentsd meg népedet a téves tanítások minden veszedelmétől, Urunk, s méltass minket, hogy az Atya Igéjét és a Szentlelket dicsőítsük!”

Ivancsó István

A HÉT LITURGIÁJA

A év

MÁJUS 17., VASÁRNAP, URUNK MENNYBEMENETELE (Boldog Scheffler János vértanú püspök, Paszkál, Ditmár, Szalók, Dobát) – ApCsel 1,1–11 (Jézus az apostolok szeme láttára fölemelkedett az égbe.) – Ef 1,17–23 (Isten Jézus Krisztust a mennyben jobbjára ültette.) – Mt 28,16–20 (Én kaptam meg minden hatalmat az égen és a földön.) – **Énekrend:** Ho 95 – ÉE 562, 417, Ho 95 – ÉE 118, Ho 123 – ÉE 564, Ho 96 – ÉE 119.

MÁJUS 18., HÉTFŐ – Szent I. János pápa és vértanú emléknapja (Erika, Alexandra) – ApCsel 19,1–8 – Jn 16,29–33.

MÁJUS 19., KEDD (Ivó, Milán, Celesztina) – ApCsel 20,17–27 – Jn 17,1–11a.

MÁJUS 20., SZERDA – Sienai Szent

Bernardin áldozópap emléknapja (Bernát, Felicia) – ApCsel 20,28–38 – Jn 17,11b–19.

MÁJUS 21., CSÜTÖRTÖK – Magallán Szent Kristóf áldozópap és társai, mexikói vértanúk emléknapja (Konstantin, Szilárd, Tibád) – ApCsel 22,30; 23,6–11 – Jn 17,20–26.

MÁJUS 22., PÉNTEK – Szent Rita özvegy emléknapja (Júlia, Emil) – ApCsel 25,13–21 – Jn 21,15–19.

MÁJUS 23., SZOMBAT – Boldog Apor Vilmos püspök és vértanú emléknapja (Dezső, Dézi, Mikes) – ApCsel 28,16–20.30–31 – Jn 21,20–25.

MÁJUS 24., PÜNKÖSDVASÁRNAP (Szűz Mária, a keresztények segítsége, Eszter) – Vigilia mise: Ter 11,1–9 (A helyet, ahol az Úr összehavarta az egész föld nyelvét, Babelnek nevezik.) vagy Kív 19,3–8a.16–20b (Az Úr

leszállt a Sínai-hegyre, az egész nép előtt.) vagy Ez 37,1–14 (Ti, kiszáradt csontvázak éltető lehetet adok belétek, és megelevenedtek.) vagy Joel 3,1–5 (Még a szolgálókra és szolgálókra is kiárasztom lelkemet azokban a napokban.) – Róm 8,22–27 (A Szentlélek könyörög bennünk, emberi szóval ki nem fejezhető fohászokodással.) – Jn 7,37–39 (Az élő víz folyama a Szentlélek!) – Ünnepi mise: ApCsel 2,1–11 (Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek, és nyelveken kezdtek beszélni.) – 1Kor 12,3b–7.12–13 (Mi mindannyian egy Lélekben egy testté lettünk keresztységünk által.) – Jn 20,19–23 (Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket. Vegyétek a Szentlelket!) – **Énekrend:** Ho 98 – ÉE 567, 418, Ho 98 – ÉE 127, Ho 101 – ÉE 570, Ho 102 – ÉE 128.

Apostolkodás a mai világban

Beszélgetés Boldog Marie-Eugène karmelita szerzetesről és az előadásait tartalmazó új könyvről

A május 18. és 22. között sorra kerülő 33. Szent István Könyvhétre megjelent a Magyar Kurír Új Ember kiadványok sorozatának legújabb kötete, amely az apostolság, a misszió rejtelseibe vezet be az olvasót. Az *apostolság és a keresztény élet missziós dimenziója* alcímet viselő könyv a Gyermekek Jézusról nevezett Boldog Marie-Eugène 1950 és 1959 között, a Notre-Dame de Vie karmelita világi intézményben tartott lelkigyakorlatának néhány előadását tartalmazza. Muraközy Nórával, a kötet fordítójával beszélgettünk.

– Ki volt Boldog Marie-Eugène, mit tudhatunk róla?

– Marie-Eugène atya karmelita szerzetes volt, 1894-ben született egy ötgyermekes, szegény család harmadik gyermekeként, Henri Grialou

néven, a franciaországi Aveyron megyében. Tízéves korában elveszti az édesapját. Már nagyon korán, gyermekként meghallja a papságra szóló hívást. A plébánosa biztatja őt, hogy iratkozzon be a kissemináriumba, ő azonban nem akar még nagyobb terhet rakni édesanyja vállára. Nem sokkal ezután a „Szentlélek-atyák” meghívására elhatározza, hogy Olaszországba megy, és belép az általuk működtetett kissemináriumba, ahol ingyenes az oktatás. Tizenegy évesen, elhagyva a családját, három évre külföldre utazik, hogy válaszolhasson a papságra szólító belső hívásra. A három év leteltével azonban megérti, hogy

ez a kongregáció nem neki való. Haza akar térni, de nem könnyen engedik el, mivel nagyon értékes diáknak tartják, ő azonban határozottan mutatkozik, és visszamegy Franciaországba. Tizenhét évesen belép Rodez szemináriumába. Nem sokkal később kitor az első világháború, őt is behívják katonának, így meg kell szakítania a tanulmányait. Nagyon erős hatások érik, évekig szolgál, részt vesz a nagy csatákban. Katonai pályára is léphetne, de erősebb benne a papság utáni vágy, ezért folytatja szemináriumi tanulmányait. 1920 decemberében szubdiakónussá avatják. Előtte lelkigyakorlaton vesz részt, és itt kölcsönkap egy könyvet Keresztes Szent Jánosról, amit a december 13-áról 14-ére virradó éjszaka elolvas. Ekkor válik világossá számára, hogy Isten karmelitának hívja. Addig semmit sem tudott a karmelitákról, így arról sincs fogalma, hogy a december 13-áról 14-ére virradó éjszaka Keresztes Szent János halálának évfordulója. 1922. február 4-én egyházmegyes pappá szentelik.

– Ma ez a liturgikus emléknapja, ugye?

– Igen. Még ugyanebben a hónapban, 24-én belép a karmeliták Avonban lévő noviciátusába. 1926. március 11-én örökfogadalmat tesz. Élete vége felé leírja: noviciátusi éveiben a Szentlélek egészen különleges kegyelmeit tapasztalta meg, így például a lelki atyaságot, vagyis, hogy nagyon sok gyermeke lesz. Az örökfogadalma után Lille-be kerül, egy pezsgő, intellektuális környezetbe, ami segíti őt a hitbeli elmélyülésben és a lelki kibontakozásban. Egészen korán, már 1908-ban felfedezi Lisieux-i Szent Terézt, és a világháború éveit különös segítségét is megtapasztalja. Mindenféle háromnapos triduumokat tart Terézről. Sokat tesz Keresztes Szent János megismertetéséért is. Elöljárói azonban úgy döntenek, hogy elhelyezik Lille-ből a dél-franciaországi Petit Castelet-be. Itt megkeresi őt három hölgy, akik magas filozófiai és irodalmi műveltséggel és végzettséggel rendelkeznek. Az a vágyuk, hogy a karmelita lelkiség alapján élhessenek, teljesen Istennek szentelve magukat, de úgy, hogy ne kelljen kolostorba vonulniuk. Így születik meg a harmincas évek elején a Notre-Dame de Vie karmelita világi intézmény. Az említett három hölgy egyike Marie Pila filozófianárnő, aki Marie-Eugène atya mellett a Notre-Dame de Vie a társalapítója és a női ág első előjárója

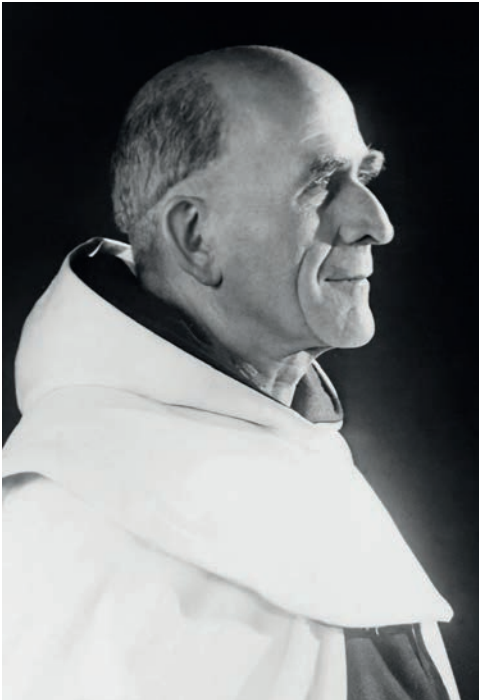

Az Akiben a Szeretet Lelke lakást vett című kötet fordítója, Muraközy Nóra

lesz. A karmelita rend korábban adományként kapta azt a területet, ahol más épületek mellett egy ősi Mária-kegyhely, a Notre-Dame de Vie-kápolna áll. Ma is ez a központunk, ezt a helyet tekintjük a forrásunknak.

– Mikor ismerkedett meg Marie-Eugène atya örökségével, és mi volt az, ami annyira mélyen megragadta Önt, hogy lefordította a kiadónknál frissen megjelent könyvét?

– Egy Magyarországon nem létező francia szerzetesközösség ideiglenes fogadalmasa voltam, amikor mindkét szülőm megbetegedett. Nem működött tovább az, hogy kint élek, ők meg itthon. Éltem az imaéletemet, de egyházi kereten kívülre kerültem. Ebben az időszakban, gondviselészerűen, találkoztam a cîteaux-i ciszterci apátságban egy trappista szerzetessel, frère Philippel, a mai napig nagyon jóban vagyunk. Ez 2010 körül történt. Beszélgettünk, és azt mondtam neki: nem tudom, akar-e velem valamit a Jóisten. Ő ezt válaszolta: az, hogy egyáltalán létezik még a világ, és vannak békés időszakok, annak köszönhető, hogy élnek még a világban olyan emberek, akik imádkoznak. Ez a szerzetes atya ismerte Marie-Claude doktornőt, a Notre-Dame de Vie tagját, és megadta nekem az elérhetőségét. A trappista szerzetessel a találkozásunk nem tartott tovább tíz percnél, de annyira erős és intenzív volt, hogy követtem a tanácsát, megkerestem Marie-Claude-ot, és rajta keresztül a Notre-Dame de Vie-t. Akkor én már gyógyszerészként dolgoztam itthon. Ma pedig már teljesen elkötelezett vagyunk, a Notre-Dame de Vie társult tagja.

A Gyermek Jézusról nevezett Boldog Marie-Eugène (1894–1967)

– Ez mit jelent?

– A közösségünk sok nemzetből való tagokból áll, évente kétszer egy-egy hetet töltünk a Notre-Dame de Vie anyaházában. Ez közösségi, lelki gyakorlatos hét, és egyúttal képzés is. Ahhoz, hogy megélhessük a világban a lelkiiségünket, vissza kell nyúlnunk a forrásokhoz. A Notre-Dame de Vie-nek van egy magyar rendes tagja is, Kovács Emese. A rendes tagok a képzésük alatt folyamatosan kint töltenek két évet. A társult tagnak, mint amilyen én is vagyok, ugyanaz a karizmája. Nekem teljesen megfelel ez a megoldás.

– Marie-Eugène atya könyvének egyik alapvető megállapítása, hogy az Egyházat a Szentlélek építi, és hogy az apostoli tevékenység nem lehet más, mint együttműködés. Ha jól értetem, itt nemcsak egyházi személyekre gondol, hanem minden megkeresztelkedettre.

– Nem sokkal a II. Vatikáni Zsinat előtt hangzottak el azok az előadások, amelyek szerkesztett változatai olvashatók a kötetben. A zsinat dokumentumainak egyik nagyon lényeges iránymutatása a világiak küldetésének hangsúlyozása. Az, hogy a keresztségben mindenki megkapja a Szentlélek ajándékát, csírájában azt jelenti, hogy az Egyházat építi, függetlenül attól, hogy milyen területen tevékenykedik. Ennek fontos része az állapotbeli köteleességek megélése is. Tehát nem feltétlenül csak a látványos, kifejezetten evangelizáló akciók számítanak, hanem például az is, hogy a szülők hogyan, milyen szellemben nevelik a gyermekeiket.

– Marie-Eugène arról is ír a könyvében, hogy mindannyian kapunk valamilyen talentumot, amit köteleiségünk kibontakoztatni. Ha nem élünk ezekkel a kegyelmekkel, akkor ugyan

nem semmisítjük meg Isten tervét, de megnehezítjük a valóra váltását.

– Marie-Eugène atya azt írja: az Egyház ilyen esetben is felépül, mert Isten talál más módot a terve megvalósítására, de hiányozni fog annak a hozzájárulására, aki nem teljesíti a küldetését. Emlékeztet rá: „Avilai Szent Teréz meglátta, hogy hol lenne a helye a pokolban, amennyiben nem végzett volna belső imát? Talán! Ha nem vitte volna végbe a Kármel megújítását? Bizonyosan!” Talán méltatlankodunk, és azt mondjuk: ez nem lehetséges. Miért? Amikor látjuk, milyen küldetése volt Teréznek az Egyházban, és amikor számbavesszük mindazt, amit az Egyház nélkülözött volna, ha ő nem lett volna az a szent, aki lett, a Kármel megformálója, meghatározó művek szerzője, kolostorok alapítója, akkor megértjük, hogy a hűtlenség egy ilyen küldetés iránt valóban a pokol legmélyére jutást jelenthetne volna számára.

– Marie-Eugène három személyt emel ki a kötetben: Avilai Nagy Szent Terézt, Keresztes Szent Jánost és az évszázadokkal később élt Lisieux-i Kis Szent Terézt. Gondolom, ez egyenesen következik abból, hogy karmelita szerzetes volt.

– Marie-Eugène atya fő műve, a *Je veux voir Dieu (Látni akarom Istent)* még nem jelent meg magyarul. Marseille-ben tartott előadásokat a belső imáról, ezek szerkesztett változatai szerepelnek a kötetben. A három említett nagy szent és a maga belső tapasztalatait hozza egyfajta szintézisbe.

– Azt írja, hogy Krisztus nyomán az Egyház építésének három eszköze az ima, a cselekvés és az áldozat.

– Igen, ezek az apostolkodás eszközei. S egyúttal arra is figyelmeztet: ahol apostolkodás kezdődik a világban, ott megjelenik a gonosz is. Krisztust is megkísértette a pusztában, és ott volt a Getszemáni-kertben is. Ha valaki látványos apostoli munkát végez, ezzel mindig számolni kell. Az apostolkodás lényeges eszköze az ima; imáinkban hordozzuk az embereket, mert a kegyelmet Isten adja. Cselekszünk is, mert a Szentlélek nem tesz meg mindent helyettünk. Marie-Eugène atya külön figyelmeztet arra, hogy együtt kell működnünk a kegyelemmel. Az áldozatnak pedig rendkívüli jelentősége van, hiszen a megváltás a Golgotán ment végbe, háttérben szeretetből. Ebből részesedik a keresztény ember. A képzéseink során gyakran elhangzik, hogy létezik az úgynevezett „Getszemáni-apostolság”, amikor az ember nem is tudja pontosan, hogy miért és honnan származik a belső szenvedése. Ez is lehet az apostolkodás része. Nem látjuk, nem tudjuk, hová jut, kit ment meg; mély rétege ez az apostolkodásnak.

– Marie-Eugène atya nyomatékosítja: elkerülhetetlen, hogy találkozzunk az ördöggel, hiszen ő a világ fejedelme. Am a megtisztult lélektől a sátán fél. Avilai Szent Teréz írja A belső várkastélyban, hogy a hatodik lakásban

a gonosznak már egyáltalán nincs hatalma a lélek felett. Okozhat szenvedést, akadályozhatja a külső munkát, de a lélekkel szemben tehetetlen, többé már nem talál fogást rajta.

– Teréz itt arról ír, hogy az első lakásokba még bejutnak mindenféle csúszómászók, de a későbbiekbe már nem. Élnünk kell az imaéletet, hűségesen. Marie-Eugène atya is figyelmeztet: ne hanyagoljuk el az elfoglaltságunkra hivatkozva, mert nincs ennél fontosabb. Természetesen itt is nagy szerep jut a kegyelemnek. A lelki életünknek két fontos szintje van, és ez Szent Teréznel is megmutatkozik. Az első három lakásban még nagyobb az emberi erőfeszítés jelentősége. Am a harmadik-negyedik lakás között van egy fontos lépés: hangsúlyosabbá válik Isten működése. A tökéletességre jutott szentet Isten Lelke mozdítja, de képességei még ebben az esetben is, továbbra is emberi képességek módjára működnek. Teréz a hetedik lakásról azt írja: ez már egyfajta egység Istennel.

– Marie-Eugène atya beszél a szeretet két irányáról is.

– Az egyik a gyermeki irány: a teremtménynek az Atya felé irányuló szeretete. A másik pedig a felebarátunk iránti szeretet. Antinómiákról is beszél, nagyon szereti ezt a kifejezést, újra és újra előkerül az írásaiban. Ha például Kis Szent Teréz vesszük, ő azt írja: megtette a Kármelben a szeretet apró tetteit, összehajtogatta a ruhákat, ápolta a beteg rendtársát. De az ő hatalmas szeretetét gátolta, keretek közé szorította a klauzúra. Lisieux-i Szent Teréz Jeanne d'Archoz hasonlítja magát, aki a börtönben le van láncolva. A szeretete még nem teljedhetett ki, de a halála után, odaát majd folytatja. Nagy Szent Teréz pedig, amikor távoli országokról hall, ahol oly sok lélek vész el, sír, a szeretet sír benne... Isten eltöltötte őt, és most lelkekkel akar eltelni. Egyfajta spirituális elfojtást él meg, ami lángokban tör elő, és csodálatos tevékenységre indítja. Enélkül talán nem terjesztette volna ki reformját a karmelita atyákra. Olykor mintha ellentmondásba kerülne az Isten, illetve az emberek iránti szeretet. Misztérium, hogyan hangolódik ez mégis össze. Eugène atya azt írja: a szenteknél ez egyszer csak szintézisre talal.

– Most, hogy lefordította a könyvet, hogyan érzi: Marie-Eugène atya gondolatai mennyire hatottak a hitére, lelkületére?

– Ez már a harmadik könyv, amit lefordítottam tőle. A fordítói munkát azért végzem, mert az értékek átadása a szenvedélyem. Nagyon megragadott ez a könyv. Amikor elkezdtem foglalkozni vele, még nem volt kiadóm. Nagyon hálás vagyok a Magyar Kurirnak és vezetőjének, Kuzmányi Istvánnak, hogy elvállalták a kiadást. Nagyon jó volt együtt dolgozni Baranyai Béla felelős szerkesztővel. A könyvben egyszerre látom az elmélyült imaéletre szóló iránymutatást és a tüzet. És a figyelmeztetést is: minden rendelkezésünkre álló eszközzel építsük az Isten országát!

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

„Bízva menekszünk hozzád, jó Anyánk”

Horvátok zarándoklata a győri Könnyező Szűzanyához

A horvát hívek immár 54. alkalommal – idén május 3-án, anyák napján – érkeztek éves győri zarándoklatukra a Könnyező Szűzanya-kegyképhez.

A horvát közösség 1972 óta őrsi hűséggel e szép hagyományt. A zarándokok a horvát falvak közösségeiből indultak útnak, hogy együtt adjanak hálát és kérjék a Szűzanya oltalmát a győri székesegyházban. A zarándoklat középpontjában a Könnyező Szűz Mária kegyképe állt, amely előtt térdre borulva mondták el fohászaikat, kéréseiket és hálaadásaikat. Sár-

közi Ágnes írását tesszük közzé szerkesztve.

Az ünnepi szentmisét Stefan Vukits OMV, a Szűz Mária Oblátusai Kongregációja szerzetesrend tagja mutatta be, aki homíliájában az édesanyai hivatás szentségéről elmélkedett. Szavai szerint az anya az, aki mindig jelen van, aki óv és védelmez, aki vigasztal és önfeláldozó szeretettel ölel át. Rámutatott, hogy az édesanya mindentől oltalmazza gyermekét, és szeretetével Isten gondviselő jóságát tükrözi vissza. A szónoklatban a földi és az égi édesanya képe összekapcsolódott, hiszen a Boldogságos Szűz Mária mindannyiunk oltalmazója

és közbenjárója. Megható példaként idézett fel egy édesapát, aki felesége elvesztése után gyermekét a Szűzanya arcképe elé vezette, és így szólt: „Ezentúl ő lesz a te édesanyád.”

A főcelebráns köszöntötte Schmatovich János kanonokot, aki idén ünnepli gyémántjubiläumát, pappá szentelésének 60. évfordulóját. A jubiláló lelkipásztor szeretetteljes szavakkal fordult a jelen lévő hívekhez, és mindnyájukat arra hívta, hogy a közeljövőben együtt adjanak hálát az Úrnak gyémántmiséje ünnepi alkalmából. A zarándoklatot Szarka Gábor kópházi plébános, horvát pasztorális referens szervez-

te, aki az ünnepen felolvasta Veres András megyéspüspök köszöntő sorait, melyeket a papokhoz, a hívekhez és külön az édesanyákhoz is intézett. A szentmise imádságos légkörét emelte Ivan Maasz orgonajátéka, valamint a Klapa Diákai férfikórus szolgálat. Kora délután Mária-köszöntőt tartottak, amely tovább erősítette a közösség lelki egységét. A litániát Szarka Gábor vezette, a híveket közös könyörgésre hívva. A zarándokok jövőre ismét visszatérnek Győrbe a vérrel könnyező Szűzanyához.

**Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Ábrahám Kitti**

Helyére került az új oltár az Istenszülő Oltalma görögkatolikus főszékesegyházban

A debreceni Istenszülő Oltalma-főszékesegyház felújítása 2023 őszén, a templom búcsúünnepje után kezdődött. Az eredeti oltárt akkor ideiglenesen a Görögkatolikus Múzeumban helyezték el, míg nemrég új helyére, a gávavencsellői görögkatolikus templomba nem került. A főszékesegyházban a felújítás alatt az egyik mellékoltárt használták a szertartásokon. Az új főoltárt április 30-án adták át.

Az új főoltár 160×160 centiméteres, közel 3 tonna fehér márványból készült. Az alap-

anyag Görögországból, Thászosz szigetéről származik. A kőfaragói munkát a nyíregyházi Cívus Márvány Kft. végezte, a szobrászati munkával pedig Hadházi Balázs szobrászművészt bízták meg. Az oltár alsó részén látható farkasfog motívumot az eredeti, a 20. század elején Lohr Ferenc által készített oltárról mentették át a szakemberek. Közepén egy 5 centiméter átmérőjű ereklyetartó szelencét alakítottak ki. A mensa (az oltár vízszintes része) oldalán görög nyelvű írás fut végig az átváltoztatás szövegével: „Vegyétek, ez az én testem, mely

érettetek megtöretik a bűnök bocsánatára!” és „Igyatok ebből mindnyájan, ez az én vérem, az új szövetségé, mely érettetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára!” Az oltár még nem nyerte el végleges formáját. Közepére kereszt kerül majd, aminek mozaikdíszítését Kürtösi Brigitta DLA festő-restaurátor készíti el. Az aranyozást a főszékesegyház művészi festésén dolgozó ikonfestők végzik.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

A tudományokért és a művészetekért

Megáldották az EKKE Művészeti Karának otthon adó Kracker-házat

Ternyák Csaba érsek május 4-én Egerben megáldotta az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (EKKE) tavaly februárban alakult Művészeti Karának épületét, a Kracker-házat.

Csontó Lajos dékán úgy fogalmazott, az egyetem vezetése fontosnak tartja, hogy Egerben magas színvonalú művészeti oktatás működjön, s ebben Eszterházy Károly püspök művészetpártoló tevékenységének folyamatosságát is látják. A most Kracker János Lukácsról elnevezett épület eredetileg az építető egri gyógyszerész, Spetz József után kapta a nevét. Kracker a 18.

század közepén az európai, késő barokk festészet egyik meghatározó mestere volt, aki bécsi akadémiai közegéből kiindulva a Habsburg Mo-

narchia különböző régióiban, Alsó-Ausztriában, Morvaországban és Magyarországon készített jelentős alkotásokat. Pályájának csúcspontja Eger városához kötődik, ahol Eszterházy Károly püspök meghívására dolgozott.

Pajtókné Tari Ilona rektor hangsúlyozta, a „pro scientiis et artibus” (a tudományokért és a művészetekért) gondolata máig élő örökség, és köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik e szép ügy szolgálatában munkálkodtak, köztük Ternyák Csaba érseknek, az egyetem nagykanclárjának. A egri érsek elmondta, örömmel tölti el fenntartóként, hogy az egyetem az elmúlt években jelentősen fejlődött, nemcsak a pedagógusképzés terén, hanem az igények szerinti új szakok indításában, s általában a hallgatói létszám növelésében is. A legnagyobb fejlődés a Művészeti Karon történt, amely a tavaszi félévben már 900 hallgatóval büszkélkedhet. 2026-ban pedig közel 1500 hallgató, közülük 456 fő első helyen jelentkezett ide.

A főpásztor elmondta: Kracker János Lukács számos alkotása közül a legnagyobb a Liceumban található freskó, ami a trentói zsinatot ábrázolja. „Kracker, bár nem itt született, de a város arculatának jeles formálója, művei révén vált egrivé, síremléke is itt található, a Hatvani temetőben.”

Miután Ternyák Csaba egri érsek megáldotta az épületet, Boros Lili művészettörténész, a

Művészeti Kar dékánhelyettese megnyitotta a hallgatók munkáiból nyílt kiállítást. Rámutatott: a diplomakiállítások értelme és lényege a hallgatók és tanáraik számára nemcsak a bemutatkozás, hanem az is, hogy a különálló alkotások a kiállítási térben új kontextusba kerülnek. Az ünnepség végén Kopasz Tamás, az EKKE Képzőművészeti Intézetének igazgatója, egyetemi docens átadta a „Maradj a pályán” díjat, melyet az intézet oktatóinak szavazatai alapján Magasi Hajnal Csillag érdemelt ki.

**Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Szent István Televízió/
Federics Róbert; Eger MJV**

Elhunyt a Benelux államok volt magyar főlelkésze

Életének 100., papságának 74. évében, május 4-én elhunyt Dobai Sándor, a Benelux államok volt magyar főlelkésze. A liège-i megyéspüspöktől kapta lelkipásztori megbízását, kiterjesztve azt egész Belgiumra és Luxemburgra. Hosszú és áldásos külföldi szolgálat után Dobai Sándor élete utolsó éveit szülőfalujában, a Győr-Moson-Sopron vármegyei Kónyban töltötte, hozzátartozói körében.

Dobai Sándor 1927. március 7-én született Kónyban. Szülei fiatalon elhunytak, ezt követően nagyszüleinél, illetve nagybátyjánál nevelkedett. Elemi iskoláit szülőfalujában kezdte, majd a negyedik elemitől Győrbe került, a Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumba, ahol nyolc évet töltött. Ötödikes gimnazista korában Apor Vilmos győri püspök felvette kispapnak a győri kisszeminariumba.

A II. világháború végén, 1944 decemberében szülőfaluja leventéivel együtt gyalogosan Ausztriába vezényelték, majd Sankt Pöltenben bevagonírozták, és Észak-Németországba szállították: Braunschweigban, Hamburgban, Cuxhavenben és Oldenburgban állomásoztak, ahol tizennyolc évesen angol-amerikai hadifogságba esett. A Vatikáni Misszió megbízásából egy év után egy szerzetes pap mentette ki negyven társával – köztük tíz magyarral –, hogy azután valamennyien továbbtanulhassanak.

1948-ban elkezdődött szolgálata a liège-i magyarok körében. A magyarok közül egyedül érte meg a pappá szentelést, amelyre 1952. július 20-án került sor Liège-ben. 1973-ban ő lett a Benelux államok főlelkésze. Mintegy húsz éven át öt egyházmegyében, kilenc városban tartott rendszeresen magyar nyelvű szentmiséket. 2001-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével tüntették ki,

2007-ben az 1956-os Külhoni és Magyarországi Emlékbizottságok díszérmét vehette át a 80. születésnapja alkalmából. 2017-ben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Pro Ecclesia Hungariae díjat adományozott neki lelkipásztori szolgálatáért. Dobai Sándor atyát mindenhol megbecsülés és szeretet övezte.

Adj, Uram, örök nyugalommat neki, és az örök világosság fényeskedjék neki!

**Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: MKPK Sajtószolgálat**

A bizalomért tenni

Nyilvánosság és gyermekvédelem címmel szakmai műhelynapot tartottak Budapesten

A kríziskommunikáció állt a középpontjában a Nyilvánosság és gyermekvédelem című szakmai műhelynek, amelyet az Emberi Méltóság Stratégia keretében május 6-án rendeztek a budapesti Piarista Gimnázium épületében. Az eseményen szerzetesrendek, egyházmegyei intézmények vezetői és munkatársai, gyermekvédelmi szakemberek, segítőszakmák képviselői és kommunikációs szakemberek vettek részt.

Az Emberi Méltóság Stratégia egy, a magyar szerzetesközösségek által közösen kidolgozott, 2021-ben elfogadott kezdeményezés, amelynek célja az emberi méltóság védelme és a bántalmazások megelőzése a szerzetesi intézményekben és közösségekben. A Magyarországi Szerzeteselőjárók Konferenciájának Irodája koordinációjában működő stratégia tematikus képzéseket kínál az emberi méltóság védelmével, a gyermekeket érintő bántalmazások felismerésével, kezelésével és megelőzésével kapcsolatban. A kezdeményezés középpontjában a biztonságos környezet megteremtése és az áldozatvédelem áll. A gyermekvédelmi ismeretek bővítését és a jó gyakorlatok elmélyítését szolgáló képzések közé tartozik a rendszeres időközönként megrendezett *Nyilvánosság és gyermekvédelem* szakmai nap is.

A szervezők örömmel állapították meg, hogy a szerzetesrendek és az egyházmegyei közös fóruma lett ez a műhely, melynek köszönhetően egyre több kapcsolat formálódik közöttük az évek során. A bevezető előadásban Márkus Roland piarista szerzetes részletes áttekintést adott a most készülő kríziskommunikációs kézikönyv anyagáról. Hangsúlyozta: a bizalom egy-egy intézményben, illetve az intézmény felé nem magától adódik, sokat kell tenni érte. Ebben kíván segíteni ez a kézikönyv.

Hogyan lenne jó kommunikálni? – Márkus Roland úgy fogalmazott, ezt a kérdést mindig áldozatvédelmi fókusszal kell megválaszolni. Az intézményt védeni akaró magatartás szemben áll az átláthatóság követelményével. Téves hozzáállás az is, ha csak az adott „eset” próbálják kezelni, nem pedig az egész közeget, amelyben az keletkezett. A krízis értékvesztetté teheti az intézményt, de ha jól kezelik, meg is erősítheti a hírnevét – mutatott rá a piarista szerzetes.

Előadásában Márkus Roland kezdeményező magatartásra biztatott, és felhívta a figyelmet arra, hogy a bizalomépítés rendszerszintű tanulást igényel. A kríziskommunikáció során tíz alapelvnek kell érvényesülnie. Az első az emberi méltóság tiszteletben tartása. Sok esetben nem nevesíthető az áldozat és az elkövető sem, mindkét személy méltósága tiszteletet kíván – hangsúlyozta az előadó. A második alapelv, hogy mindig a gyermek érdeke az első. Továbbá a kommunikációnak őszintének és hitelesnek kell lennie, a valóságon és a tényeken kell alapulnia. Ha a kommunikációnk proaktív, mi határozhatjuk meg annak hangnemtét és narratíváját. Törekedni kell az átláthatóságra – mind az áldozat, mind az elkövető számára ismert kell hogy legyen az eljárás menete. Kommunikációnk legyen empátikus, érzékeny, kerülje az ítélezést, fejezze ki az intézmény felelősségvállalását, legyen következetes, egyezzen a kifelé és befelé eljuttatott tartalom – fejtette ki Márkus Roland. – Hasznos egy külső szakértő viszontellenőrzése, a kompetencia pedig alapvető követelmény. A kommunikáció elősegíti a tanulást, a krízis így a rendszerszintű fejlesztés lehetőségét is jelenti – mondta az előadó. Kitért a kommunikáció időkereteire, az abban részt vevők kompetenciáira, a nyilatkozatok tartalmi összetételére. Felsorolt tipikus hibákat is: kiemelte az eltussolást, elhallgatást, bagatellizálást, késlekedést, az ellentmondásos üzeneteket, a vallási közhelyek csapdáit.

A kézikönyv melléklete kézzelfogható segítséget nyújt az intézményeknek. Kész „első nyilvános közlemény” vázlatokat ad, a szóvivőket kérdés-felelet sorokkal készíti fel, képzési javaslatokat fogalmaz meg az intézmények felé – ismertette Márkus Roland a készülő kiadványt.

Dobszay Benedek ferences szerzetes, az Emberi Méltóság Stratégia szakmai vezetője és Márkus Roland SP a nyilvánosság műhelyt bemutatva elmondták: az Emberi Méltóság Stratégia keretében félévente rendeznek egy-egy képzési alkalmat. A kezdetben a szerzetesrendek kríziskezelését és kommunikációját segítő képzést fokozatosan kiterjesztették; megszólították az egyházmegyéket, a média munkatársait, a gyermekvédelmi intézményeket – a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatót és a Görögkatolikus Egyház intézményeit –, és felkínálják programjukat testvéregyházaknak is.

A képzés egy-egy téma elméleti feldolgozása mellett mindig tartalmaz gyakorlatot, esetfeldolgozást és kommunikációs feladatot is. Tíz alkalommal tartottak már nyilvánosság műhelyt, és sokakat elértek a kezdeményezéssel. Van egy negyven-ötven fős visszajáró résztvevői kör, de mindig jelentkezők újonnan bekapcsolódók is, tudtuk meg Dobszay Benedektől. Az évek során sok képzési anyagot fejlesztettek ki, a műhelyben folytatott közös munka pedig folyamatosan forrásként szolgál ezek bővítéséhez. „Mi is tanulunk ebben a kapcsolatban, hiszen a résztvevők megosztják velünk az impulzusaikat” – fogalmazott a ferences szerzetes. Azt is elmondta, hogy a kézikönyv határozottan egyházi fókuszú: így az áldozat és az elkövető viszonyában hangsúlyozza az emberi méltóság tiszteletét, figyelmet fordít a pasztorációra, és segít abban, hogy miként történjen a kommunikáció a közösség felé. A műhely szervezői örömmel fogadják a média érdeklődését; fontosnak tartják, hogy katolikus médiumok beszámoljanak a munkájukról. Magát a képzésben való részvételt is felajánlják nekik, hiszen bármelyik országos egyházi média kerülhet olyan a helyzetbe, hogy kommunikálnia kell esetekről.

Dobszay Benedek és Márkus Roland azt is elmondták, mennyire fontos, hogy a jó hír is nyilvánosságot kapjon. Lényeges, hogy az egyházi média részt vállaljon az ismeretterjesztésben, felületet adjon nézőpont- és szemléletformáló tartalmaknak, lehetőséget nyújtson a tájékoztatásra például arról, hogy mi az áldozattá válás, milyen a bántalmazásban érintett közösségek dinamikája. Az Egyház akkor fog tudni még jobban működni a gyermekvédelemben, ha megértjük azokat a háttérben ható pszichológiai helyzeteket, amelyek megjelennek ezekben az esetekben – hangzott el a műhelynapon.

Dobszay Benedek hangsúlyozta, kezdettől fogva törekedtek arra is, hogy aktív kapcsolatot építsenek ki a civil sajtóval, köztük annak olyan képviselőivel is, akik nem tekinthetők „baráti” beállítottságúnak. „Meghívtuk őket, nyitottan fogadtuk a kérdéseiket. Mára megvannak a kapcsolatok, így ha történik valami, tudunk beszélni az esetről, és valóban a tájékoztatásunk alapján születhet meg a cikk” – mutatta fel a kapcsolatok értékét.

Márkus Roland megemlítette a *Nyilvánosság és gyermekvédelem* műhely azon alkalmát is, amikor gyermekvédelmi szakemberek és újságírók beszélgettek egymással, ütköztették a nézeteiket arról, miként lehet valóban jól, az áldozatokat segítve kommunikálni. A műhely azért is fontos, mert reflexió alá helyezi azt, hogy hol tart ma a Katolikus Egyház ezekben a kérdésekben, és mit kell még tennie e téren. A spanyol és angol nyelvterületet jól ismerő piarista szerzetes szerint fontos, hogy a média nyitott legyen erre a kommunikációra. „Találkozunk időnként a megszólalástól való félelemmel, holott az áldozatokat az segíti, ha több fórum is nyitottan fogadja őket. Az áldozatnak általában nincs bizalma abban az intézményben, ahol a sérelem érte, így inkább a nyilvánosság felé fordul, minél több sajtóorgániumot el akar érni. A katolikus lapokat pedig határozottan támogató, bizalmi közegnek érzik” – fogalmazott Márkus Roland amerikai és spanyol példákra utalva. Rámutatott: a katolikus médiának sem lenne szabad félnie attól, hogy beszámoljon visszaélésekről; éppen a megtisztulás útja lehet, ha felvállalják ezt a témát.

Az Emberi Méltóság Stratégia képviselői pozitívan értékelik a párbeszédet, és bíznak abban, hogy azok az egyházmegyék is nyitnak feléjük, amelyek eddig még nem kapcsolódtak be a közös munkába. „Át kell törni az ingerküszöböt, hogy megértsék, mi ez a program, és rájöjjenek, hogy van értelme. Ugyan nem szerencsés helyzet, de előfordul olyan is, hogy akkor keresnek meg minket, és jönnek el a képzésre, amikor valahol kipattan egy ügy, és esetleg félrecsúszik a kommunikáció, vagy éppen hallgatnak róla, és ezzel megégetik magukat. Mi nem erőszakolunk rá senkire semmit, de nagyon szívesen fölkináljuk a tudásunkat mindenkinek, együtt tanuló és közösen gondolkodó csapatként” – fogalmazott a műhelynapon Márkus Roland SP.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Pedagógus Klub a Pázmányon

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Karán május 4-én rendezték meg a Pedagógus Klub tanévzáró alkalmát. Farczádi Bencze Tamás, a Deák Diák Ének-zenei Általános Iskola és Gimnázium igazgatója *A befogadó iskola, az inklúzió lehetősége* címmel tartott előadást leendő és már dolgozó pedagógusoknak, majd beszélgetéssel folytatódott a szakmai találkozó.

Moldován Szilvia, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem mesteroktatója, a klub aznapi házigazdája köszöntötte az egybegyűlteket és moderálta a rendezvényt. Ő maga személyes szálal is kötődik az előadó által vezetett intézményhez, amelyet jó példának lát arra, hogy milyenek kell lennie egy befogadó iskolának. Ehhez kapcsolódóan felidézte az első napot, amikor a lánya oda kezdett járni.

Előtte gyermekei egyházi iskolákba jártak, hasonló esetekben a kápolnában bízták őket a Jóistenre, a Deák Diák Iskolánál viszont a szomszédos pékségbe ment át, ahol meglepő és reménytelni élményben volt része. Egy csapat nyolcadik osztályos roma fiatal arról beszélgetett, milyen nagy lehetőség, hogy továbbtanulhatnak, és lelkesen mesélték egymásnak, ki merre szeretne menni. Szóba elegyedett velük, dőlt belőlük a szó, nem győzték dicsérni az iskolát, a tanárokat.

Farczádi Bencze Tamás, a Deák Diák Iskola igazgatója 27 éve dolgozik a pedagóguspályán, 14 éve az időközben gimnáziumi évfolyamokkal is bővült iskola vezetőjeként, és emellett egyetemeken is oktat. A befogadó iskoláról, az inklúzió lehetőségeiről beszélt a jelenlegi és volt hallgatóknak, oktatóknak, szakembereknek. Kifejezte örömét, hogy a központi irányító szerv neve – Lannert Judit miniszterjelölt szándékai szerint – Gyermek- és Oktatási Minisztérium lesz, ami jól tükrözi a lényegét: a középpontban a gyermek áll. A Deák Diák Iskolában már a felvételi beszélgetésnél is az a cél, hogy megismerjék, és ő maga is feltehesse a kérdéseit. A gyerekeknek szükségük van arra, hogy ráhangolódjanak az iskolára, ezért minden napot napindító beszélgetéssel kezdenek, húsz percben, amit reggeli követ, és csak ezt követően kezdődnek a tanórák, amelyek általában negyvenpercesek, illetve a nagyobbaknál előnyben részesítik a dupla tanórát.

Farczádi Bencze Tamás felhívta a figyelmet az érzelmi intelligencia fontosságára.

A tanulás feltételeinek felsorolásánál – biztonság, alapvető szükségletek biztosítása, infrastruktúra, motiváció – külön kiemelte, hogy meg kell adni a gyerekeknek a hibázás lehetőségét: ahogyan a járt tanuló gyerek is elesik kezdetben, később egyre ritkábban, így

a tanuló is hibázhatnak a tanulási folyamat során. Nagy hangsúlyt kapnak az iskolában tanulást támogató foglalkozások, mint a művészetterápia és különösen a meseterápia.

Miért működik a roma-nem roma gyerekek együttes tanulósa? – hangzott el a kérdés. Farczádi Bencze Tamás elmondta, hogy vannak roma diákok, tanárok, pedagógus asszisztensek – de sokszor nem is tudják, ki roma, és ki nem, jó lenne túllépni ezeken a megkülönböztetéseken. Elmesélte, hogy az irodája ablaka a kertre néz, és a legnagyobb gyönyörűségnek nevezte, amikor a szünetben azt látta, hogy három roma fiú egymást tanítja, ahogy a tanáraiktól látták, tánc lépéseket gyakorolnak. A tanárokat illeti a dicséret, akik megtöltik értelemmel a gyerekek mindennapjait. Az iskolának azért kell mindenféle gyerekkel dolgoznia, mert a társadalom tükörképe. Az iskola egyik pedagógusa arról beszélt, hogy mennyire fontos számára, hogy alkotói szabadságot kapott, projektfeladatokat adhat.

A kreatív munka nagyon időigényes, de sokkal mélyebb a tudás, amit így megszerzünk – erősítette meg az iskolaigazgató.

Pázmány Pedagógus Klub

A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen 2010-ben indították el a Pedagógus Klubot, amelynek ötletét az egyházi iskolák újraindulásának 20. évfordulója alkalmából szervezett konferencia adta. A klub szakmai háttérét a PPKE BTK Pedagógiai Intézete, illetve annak jogutódja, a Vitéz János Tanárképző Központ biztosítja.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Szabó Celesztina

Szentnek lenni a legnagyobb emberi szabadság

Beszélgetés az életszentségről a Hálóban

Az életszentség nyomában – Festett ikon vagy belső valóság? Ezt a témát járta körül Kovács Gergely okleveles posztulátor, a Magyarországi Mindszenty Alapítvány képviselője és Kuzmányi István állandó diakónus, a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztője Góbel Ágoston újságíró-riporterrel április 30-án este a budapest-belvárosi S4 Közösségi és Kulturális Központban.

Góbel Ágoston szerint a szentekre úgy tekintünk, mint tökéletes emberekre. Kovács Gergely viszont posztulátorként tudhatja: egy szent életében sok lehet a legenda, és a kanonizált személyeknek is volt hétköznapi életük. Modern szentjeink, akik talán hozzánk is közelebb állnak, könnyebben megközelíthetők, megfoghatóbbak? – hangzott el a kérdés. Góbel Ágostonnak hatalmas kő esett le a szívéből, amikor Boldog Chiara Luce Badanóról kiderült, hogy középiskolásként megbukott matemati-

kából. „Most már a rossz matekosoknak is van védőszentjük!”

Kovács Gergely emlékeztetett: a hétköznapi-ság a II. Vatikáni Zsinat után vált fontos szemponttá a szentekkel kapcsolatban. Korábban a középkori csodagyűjtemények és a reneszánsz hatására a szenteket csodálatos, különleges, emberfeletti emberekként mutatták be. Mivel azonban sok bensőségesség, gyengédség is van bennük, még a tündöklő szenteknél is felfedezzük a hétköznapiságot. Például Szent Zitánál, aki szolgálatból lett Isten szolgája.

A Jóisten nem szeret minket, amikor alszunk?

Kuzmányi István szerint a szentek életéről olvasva azt látjuk, hogy az őskeresztény korban szinte a legendáriumokba illő tulajdonságokkal rendelkeznek. Ezért közelebb állnak hozzá a 19–20. század szentjei, valamint az első olyan

szent is, akit az Egyház nem vértanúként avatott szentté: Tours-i Szent Márton (316/317–397). Életrajzának részletekben gazdag leírását tanítványa és barátja, Sulpicius Severus készítette. Évszázadokkal később, amikor Szent Bonaventura megírja Assisi Szent Ferenc életét, szinte párhuzamba állítja vele Szent Mártont.

Kuzmányi István Lisieux-i Szent Terézt is megemlítette, akinek karmelita rendfőnöknő nővére segítette életrajza megírásában. Teréz már súlyos, ágyban fekvő beteg volt, és ragaszkodott hozzá: mindenképpen le kell írni, hogy a legnagyobb nehézséget a kora reggelek jelentették számára a kármelben. Mindennap hajnali ötkor keltek ugyanis, és ébredés után egy órát elmélkedéssel töltöttek a kápolnában. Teréz ezeken az alkalmakon rendszerint elaludt. Ám a bennünket végtelenül szerető Jóisten akkor is szeret minket, ha alszunk. Akkoriban kezdett elterjedni a gyógyászatban az alvás,

az orvosok a nagyobb beavatkozások idejére elaltatták a beteget. Teréz azt kérdezte: Vajon a Jóisten nem szeret minket, amikor alszunk? Hiszen alvás közben is gyógyít bennünket! Gondoljunk hát erre, ha netán elbóbiskolunk ima közben, ne legyen emiatt lelkiismeret-furdalásunk. Kis Szent Teréz élete sem volt tökéletes, mégis teljesnek mondható, mert mindvégig arra törekedett, hogy közelebb lépjen a Jóistenhez. A földi nehézségek közepette is teljes istenkapcsolatot élt meg.

A hétköznapi szentsége

Göbel Ágoston kérdésére, hogy eljuthat-e az életszentségre egy hétköznapi életet élő ember, Kovács Gergely megemlítette, hogy néhány napja maga is „szent” volt, még ha csak fél órára is. A trolimegállóban egy tündéri szőke kislány rosszkodott. „Falra másztak” tőle a várakozók, és az anyukáján is látszott, hogy „kész ideg”. „Rámosolyogtam, ő meg vagányan visszaneézett. Fixírozott.” Kovács Gergely erre megszólította őket. Beszélgetni kezdtek. Felszálltak az érkező trolira, és végigbeszélgették az utat, megajándékozták egymást a figyelmükkel és a szeretetükkel. „A kislánynak és az anyukájának egy ki tudja, milyen nehéz élethelyzetben ott és akkor az anyguk lehettem. Egy kis időre tehermentesítettem őket, s közben egymásra is más szemmel tekintettek.” Kovács Gergely szerint mindannyian lehetünk szentek ilyen hétköznapi helyzetekben, amikor beszélgetünk, figyelünk egymásra, kihozzuk egymásból a jót. „Úgy érzem, a lelkünk Istenben összeérhet. És ha összeér, akkor mi magunk is szentté válunk. Nem is tudunk mások lenni, mert ott van Isten, aki igazán és teljesen szent.” Lehetünk jók, nyitottak, befogadók, megértőek, kedvesek, bölcsök. Ezek a tulajdonságok sugároztak a szentek életéből, és azokéból is – legyenek bár családtagok, barátok, ismerősök, bárkik –, akiket ugyan nem avattak szentté, de mi tudjuk róluk, hogy azok voltak.

E gondolatmenethez kapcsolódva Kuzmányi István leszögezte: valóban nem csak azok a szentek, akiket kanonizáltak. Van is egy szép ünnepünk, mindenszentek napja, november elseje, amikor családtagjainkra, rokonainkra emlékezünk, és mindazokra, akiket akár ismertünk, akár nem, előttünk jártak, és már ott vannak a Jóisten oldalán. Szentnek nem születik az ember, hanem azzá lesz. A szent soha nem tudja magáról, hogy az. A szentekben az a csodálatos, hogy ugyanaz az arc ragyog fel bennük, mint ami Jézus Krisztusban felragyogott: a mennyei Atya arca. Amikor teljesen „elveszünk” a magunk számára, és a rosszra is jóval válaszolunk, elkezdjük önzetlenül, feltétel nélkül szeretni a másikat, akkor felragyog Krisztusnak az a szeretete, amely éltet bennünket. A hétköznapiokban úgy nyilvánulhat meg ez az önzetlen szeretet, hogy odafigyelek a feleségemre, a gyermekeimre, vagy úgy, ahogy a nagymamám odafigyelt rám, Mécs Lászlót idézve: „Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld.”

Ez ragyog fel a szentekben – és különösen a vértanúknak –, hiszen ők mindannyiszor

ennek a szeretetnek a teljességét mutatják fel, amikor életüket adják, akár vértelen módon, ahogyan Mindszenty József bíboros is tette, akár életáldozatként, mint Salkaházi Sára. Amikor látta, hogy megérkeznek a nyilasok, akár el is futhatott volna, de nem tette: vállalta, ami várt rá. Akárcsak Jézus Krisztus, aki vért izzadt az imádsága közepette, és közben azt kérte, legyen meg a mennyei Atya akarata. Salkaházi Sára fiatal nő létére nadrágban járt, dohányzott, újságíróként is működött. Úgy készült fel a vértanúságra, hogy nagyon mély kapcsolatban volt Istennel, és eljutott életének arra a pontjára, amikor az életét adta másokért.

Isten parancsolata

Ha tudunk önzetlenek lenni valamikor, valamiben, akkor mi is megízlelhetjük a Jóisten szeretetét: azt, hogy érdem nélkül szeret minket, nem kell kiérdemelnünk a szeretetét. Nem azért megyünk vasárnaponként templomba, mert akkor Isten jobban fog szeretni. A szentek abban járnak előttünk, hogy ők megtalálják, hogyan tudnak válaszolni Isten szeretetére, ami ezáltal kiteljesedhet, enélkül viszont egyoldalú marad.

Kuzmányi István felidézte: a 14. századról nem az Egyház

legszebb fejezetei jutnak eszünkbe. Erre az időszakra esik a pápák avignoni fogsága, és ez idő tájt élt három női szent, akik igazi csillagok az Egyház egén: Svéd Szent Brigitta, Sienai Szent Katalin és Római Szent Franciska. Könnyeikkel, leveleikkel, kemény határozottságukkal fejezték ki rosszállásukat, és mutatták meg a visszautat az Egyház tagjai számára. Brigitta például ezt mondta egy római főpapnak: ahelyett, hogy a papok fejedelme lennél, a szájhák fejedelme vagy! Egy másik bíborosnak pedig a szemére vetette: Isten parancsolatait egyetlen parancsolatra szűkítették le, hogy adj pénzt! Rómában boszorkánynak tartották Brigittát, nem sokon múlt, hogy nem égették meg. Bizony, a szentek nem mindig kellemesek a környezetük számára. De hál’ Istennek, sokan vannak, és az Egyház sok nőt is oltárra emelt. „Bele sem merek gondolni, mi lett volna az Egyházunkkal, ha ez a három bátor hölgy nem teszi meg akkor, amit megtett” – fogalmazott Kuzmányi István. Kovács Gergely pedig egy másik szent alakját idézte meg: „Ha csak egyetlen szentet tehetnénk ki a kirakatba, szerintem Assisi Szent Ferenc lenne az. Szerintetek?” – kérdezte.

Kuzmányi István úgy vélte, bizonyos értelemben Assisi Szent Ferenczel tudunk a legkevésbé mit kezdeni, mert az életét látva azonnal lelkiismeret-furdalásunk támad. „Nekem is lelkiismeret-furdalást okozott, ha rátekinttem szegénységére, engedelmességére, aszkézisére.”

Amikor teljesen „elveszünk” a magunk számára, és a rosszra is jóval válaszolunk, elkezdjük önzetlenül, feltétel nélkül szeretni a másikat, akkor felragyog Krisztusnak az a szeretete, amely éltet bennünket

A Magyar Kurír főszerkesztője úgy érzi, a Poverello életéhez a legfontosabb kulcsot a tranzitus 800. évfordulójához közeledve találta meg. Vajon miért kéri magának Ferenc a stigmákat? Hogy még nyolcszáz év után is beszéljünk róla? Vagy talán még nagyobb szenvedést akar magának? Nem erről van szó! Már lemondott a rend vezetéséről, szinte teljesen vak, nagyon

nyomorult helyzetben van. De továbbra sem adja fel, hogy megértse: miért van az, hogy Isten ennyire szereti őt, a bűnös embert, és mindenki másét is. „Annyi hűtlenség volt az életemben, és Isten mégis szeret!” – vallhatjuk meg mi is a szegények atyjával. Ferenc ebbe a titokba szeretne beleszólni: miért van az, hogy Isten soha nem adja fel az értünk való küzdelmet. Ezért kéri, hogy hadd egyesüljön ezzel a mérhetetlen, önzetlen szeretettel, amit Krisztus a kereszten mutat meg nekünk a legnyilvánvalóbban.

Kovács Gergely e gondolatokhoz kapcsolódva úgy fogalmazott, „ennek a drága Szent Ferencnek” könnyű volt szentté válnia, őt ugyanis „elképesztően” szerette az édesanyja, gyengéden, érzelmesen, szerelmesen. Édesapja hideg, rideg ember volt, de az édesanyja érzelmekben gazdag, s ennek a szeretetnek köszönhetően Szent Ferenc a lelkének női oldalát bontakoztatta

ki csodálatosan, szeráfian, istenien. Ferenc úgy isteni, hogy közben mindvégig a legkisebb akar lenni az emberek között. Ez is gyönyörű benne. Édesanyjában megtapasztalta azt a szeretetet, „amiről az előbb beszéltem” – utalt Kovács Gergely Kuzmányi István iméti szavaira, melyek Isten végtelen szeretetéről szóltak. „Miért szeret engem valaki ennyire, ilyen konokul, makacsul, akkor is, amikor sírok, amikor rosszkodom, amikor hűtlen vagyok? Miért szeret az anyám ennyire?” És ebből adódhat később a kérdés: miért szeret engem ennyire Isten? Ferencben egybeért ez a két kérdés, és ez gyönyörű, tündöklő dolgokat hozott ki az életéből.

Mindszenty József bíboros, hercegprímás 1975. május 6-án adta vissza lelkét a Teremtőnek. Erre emlékezve május 2-án zárandoklat indult a sírházhoz, Esztergomba. Kovács Gergely, a mártír sorsú főpásztor boldoggá avatásának viceposztulátora a beszélgetés végén felidézte Mindszenty bíboros egyik, számára és munkatársai számára legkedvesebb mondatát: „Szentnek lenni a legnagyobb emberi szabadság.” Mindszenty József páratlan személyiségfejlődésen és lélekalakuláson ment keresztül az ötvenes években, a börtönévei alatt, és amikor kiszabadult a fogságból, azok, akik találkoztak vele, azt mondták róla: a bíboros szentté lett a börtönben...

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Együtt teremtenek csodát

Az Ezeregyéjszaka meséi a Lisztben

Szerelemről, örök emberi értékekről, ravaszságról, cselvetésekről és gyarlóságról szól az a színes mese, amelyet a hódmezővásárhelyi általános iskola tanulói adnak elő. Az *Ezeregy éjszaka* című musical valódi látványszínház, amelyben a Domonkos Nővérek Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskolája diákjai játszanak, énekelnek és táncolnak. Tiszta, lelkes előadásukkal elvárászsolják a nézőket. Május 7-én részt vehettünk a főpróbájukon.

A tanév elejétől dolgoznak a gyerekek a Geszti Péter (dalszöveg), Monori András (zene) és Tasnádi István (szövegkönyv) által jegyzett worldmusicalen. 1993 óta hagyomány, hogy az iskola tanulói négyévente színre visznek egy musicalt, a köztes években pedig erre „edzenek”. Az idei előadásra Vargáné Dezső Zsuzsa, a darab rendezője vezetésével egy népes alkotógárda összehangolt munkája készíti fel a nyolcvan diákot. Két bemutató már lezajlott, most a május végi előadásokra próbálnak, hogy ismét a kezdeti tüzzel léphessenek színpadra a közönség elé. Kora reggeltől folyik a színpad berendezése, a hangbeállítás, aztán a gyerekek jelmezöltönek, és kezdődhet a játék.

Szívvel-lélekkel

A darab résztvevőit is egészen magával ragadta a rendezés látványossága, mesészerűsége, vidámsága és színes zenei világa; látszik, hogy szeretik a darabot. A rendező és csapata finom érzékenységgel hangolták a gyermeki lélekre az eredeti történetet. Kiválóan fel tudták erősíteni a mese mondanivalóját, kérdések megfogalmazására és közös válaszkérésre indították a tanulókat. A díszletek, a jelmezek, a fények megidéznek a keleti világot, vérpezsdítő a tánc, varázslatosan szól a gyerekek hangján az ének, a játékuk pedig őszinte és tiszta. Egy

iskolai közösség előadása ez: a legkisebb szereplő harmadikos, és végzett öregdiákok is akadnak a szereplők között. Hatalmas az érdeklődés a musical iránt, a városlakók újra látni akarják a produkciót. Tóth Veronika domonkos nővér szerint ez a tanulók tehetségének, tisztaságának és lelkesedésének köszönhető, hiszen „beadják a szívüket-lelküket, hogy jól sikerüljön az előadás, és örömet szerezzenek a közönségnek. A nézők pedig rádöbbennek, hogy mire képesek a gyerekek, és ennek nagyon tudnak örülni”.

Veronika nővér csodaként éli meg, hogy a közös alkotás során mindenki gyógyul, mindenkiből a legjobb jön elő: a játékban feloldódik a szüleit elveszített gyerek, a gyógyszeres ADHD-s fejből tudja az egész darabot, és bátran kiáll, játszik, énekel, az autisztikus pedig kész követni a rendezői utasításokat. A domonkos nővér nem győzi dicsérni a diákokból áradó jóságot, a díszleteket elővarázsoló karbantartó munkáját, a családok nyújtotta sok segítséget, a mindenre pontosan, az éneket és a szép beszédet betanító tanárok munkáját. „Fantasztikus a csapatunk” – mondja lelkesen. A musicalek kiválasztásánál több szempontot kell figyelembe venni: fontos, hogy sok szereplőnek adjon lehetőséget, hogy gyerekközpontú legyen, és persze anyagilag is elérhető. Az *Ezeregy éjszaka* történetében fel tudták erősíteni a mesében rejlő gazdagságot: a fejlődéstörténeteket, a gyógyulást, az emberi kapcsolatok mélységét.

Erkölcsei kérdések

Vargáné Dezső Zsuzsa drámapedagógus, a darab rendezője nagyon szereti a gyerekekkel közös munkát, és emlékezetében őrzi a próbák alatti humoros pillanatokat. Az évek során kialakult jó kapcsolat segítségével van abban, hogy a legjobbat hozza ki a szereplőkből. A kis színészek pedig lelkesek, fegyelmezettek és motiváltak. Zsuzsa arról is beszélt, hogy

bizonyos szerepeket tudatosan nem ad gyerekeknek. A darab főgonoszát, Dzsáfárt például azért alakítja felnőtt – az iskola tanára, Tóth Rolland –, mert szerinte a karakter „velejéig gonosz”, és nem szeretné egy gyermekre helyezni ezt a súlyt. A rendező a felkészülés során sokat beszélget a gyerekekkel a darab erkölcsi kérdéseiről és mondanivalójáról, az emberben lévő jóról, rosszról, a választásról és a változás képességéről, az emberi viselkedést meghatározó tulajdonságokról. „A gyerekek önmagukban is változást éltek meg. Először megtanulták a szöveget, követték a megbeszélte irányelveket, majd átmentek egy bizonyos belső fejlődésen. Így vált igazán élővé az előadásuk, mert teljesen beadták magukat. Megtanultak alkalmazkodni egymáshoz, segíteni egymást.” Zsuzsa úgy véli, a színház egy csodálatos világ, ahol „büntetlenül” megélhetünk dolgokat, és a jó színház segít megérteni életünk kérdéseit, válaszokat ad, érzelmileg pedig feltölt. Saját példáját említve elmondta: az előző musical, a *Valahol Európában* rendezése egy nehezebb életszakaszában neki is sokat segített.

Tóth Veronika már középiskolás korától kötődik a színjátszáshoz. Drámafakultációs középiskolába járt, majd már nővérként, a kőszegi iskolájukban tíz évig vitte a színjátszó szakkört, ő írta a gyerekeknek a darabot, személyre szólóan. A Liszt-iskolában pedig egy alkotócsapat tagja lett, s bár hiányzik neki az egyéni alkotás lehetősége, gazdagítónak érzi a közös munkát, amelyben mindenkinek megvan a maga szerepe, és építhetnek egymás erősségeire. A kezdeti bizonytalanság után hamar megtalálta a helyét az alkotógárdában, elismerően szól Zsuzsa befogadókészségéről és közösségépítő képességéről. Veronika nővér munkája sokrétű: jelen van a próbákon, részt vesz a rendezésben, segíti a gyerekeket, a háttérben is kulcsszerepet vállal. Elvezi a „színfalak mögötti” irányítást,

a folyamatos készenlétet, és azt, hogy minden apró problémával hozzá lehet fordulni. Mindig képből van, tudja, kinek mi fáj, miért szomorú.

Formálódó közösség

Veronika a próba során a nőkép alakulására is felhívja a gyerekek figyelmét: kezdetben a nő egyfajta tárgy, a feladata az, hogy szép legyen, majd eljut odáig, hogy a férfi támasza, akár megmentője is lehet. Ezt az a belső változás teszi lehetővé, amelyhez bátorság és bizalom szükséges. Rámutat: a darabban részt vevő tanulók – a legkisebbek harmadik osztályosok – különböző mélységben értik meg a történetet, a szereplők és sok résztvevő pedig mélyen azonosul vele. A próbafolyamat intenzív és időigényes, sok lemondással jár, de közben erős közösséggé formálja a diákokat, és lehetőséget kínál komoly beszélgetésekre is. „A gyerekek végigkísértük a három szerelmespár történetét és az uralkodót, azt, hogy a rossz kezdés után miként válhat királlyá, hogyan tanulja meg, melyek a világ igazi értékei. Beszélgettünk arról is, hogy milyen a szerelmi fellángolás, amikor az ember úgy érzi, ez az érzés örökké tart. Ez a „vakság” szükséges ahhoz, hogy aztán felismerje, ki is az igazi társa: az, aki egy pillanat alatt elbűvölte, vagy az, aki az életét kockáztatta érte. Az embernek kicsit meg kell vakulnia ahhoz, hogy lásson. Ezt értik a gyerekek” – osztja meg velem megéleseit a domonkos nővér. Arról is beszámol, hogy ez a közös munka a minden-

legalább egyszer szerepelhessen a nyolc év alatt, a szerencsésebbek akár kétszer is. Idén a harmadik-negyedik osztályos tanulók is lehetőséget kaptak. A musical rendkívül népszerű, és az igazgató szerint ez erősíti az iskola közösségét, valamint az intézményhez való kötődést is. Mint mondja, a zenei nevelés nagyon jó hatással van a gyerekek érzelmi intelligenciájának, nyitottságának alakulására és még a tanulmányi teljesítményükre is. A tanárok célja pedig az, hogy a zenei nevelés segítségével érzékenyebb, befogadóbb és kiegyensúlyozottabb személyiségeket neveljenek.

Te vagy a csoda!

A musical zárómondatát idézi Veronika nővér: „Te vagy a csoda!” És szeretettel tekint a gyerekekre. Néhányukkal sikerült beszélgetnünk kicsit a próbán.

Sándor Alíz hetedik osztályos tanulóként már másodszor szerepel az iskola musicaljében. Idén főszerepet kapott: Ali(da) karakterét alakítja. Szerinte Ali legjellemzőbb tulajdonsága az, hogy rendre kihúzza magát a bajból, mindig van valami ötlete, amivel ügyesen „lefegyverzi” az embereket, és magragadó a lazasága. Alíz úgy érzi, sokat tanult a szerepből, sőt a mindennapokban maga is alkalmazza Ali „módszerét”, például vitás helyzetekben vagy felelés során. Alíz már egyáltalán nem izgul a színpadon. A közös játék és az összetartó csapat miatt szinte megfelekedik a közönségről, teljesen bele tudja magát élni a szerepébe. Úgy érzi, a közösség sok erőt ad a szereplőknek, „jót játszunk, és jó helyen vagyunk, olyan közösségben, ami előre visz.” Alíz már negyedik osztályos kora óta színésznő szeretne lenni, ezért álomiskolájának tartja a Vántus István Katolikus Zeneművészeti Szakgimnáziumot, ahol ósztól drámaszak indul.

A tizenöt éves Székely-Szabó Tamás Márton alakítja a dzsinn szerepét. Szeret színpadon lenni, már kisgyerekként is az élete része

megértette, hogy a világ nem fekete-fehér. „Észre sem vettem, ahogy tanított ez a szerep, nagyon megszerettem” – mondja Simon, és kiemeli: a királyt becsapta a felesége, elhagyta, ezért gonosznak tartja. „De úgy gondolom, hogy nem kellene elsősre ítélni, mert egy felesége volt, egy hagyta ott, és ez nem jelenti azt, hogy a többi is ott fogja hagyni” – összegzi a tanulságot.

Albert Fülöp, aki ugyancsak öregdiák, Harún szerepét kapta, és úgy érzi, nagyon illik hozzá. Értékeli, hogy sok énekes rész jut neki. Nehéznek itéli a két felvonás közti váltást, amikor a hős szerelmes után a vakot kell eljárszania, egy olyan embert, aki „nagyon lent” van. „De végül megtanult boldogulni úgy, hogy nem a király voltára hivatkozik” – mutat rá.

A színház világa

Nagy Ádám szintén Harúnt alakítja. Most érettségizett, a színművészetire készül. Rendezőasszisztensként csatlakozott az előadáshoz. „Úgy bevonódtam a közös munkába, hogy amikor kértek, szívesen vállaltam a szerepet. Úgy érzem, sikerült jól megtalálom a hangot a saját énem és a karakter jelleme között.” Ádám a nagyobb testvére révén is látott már darabot a Liszt-iskolában. Korábban úgy gondolta, a cél az, hogy „minél nagyobb volumenű” legyen az előadás. Most azonban így fogalmaz: „Részemlétem, az a legfontosabb, hogy a gyerekek átéljék a hatást, és megszeretessük velük a színházat. Ne azt lássák benne, hogy ez munka, hanem azt, hogy egy csoda, amit együtt meg tudunk teremteni.”

A Dzsáfárt alakító Tóth Rolland, az iskola tanára így fogalmaz: „Fantasztikus lehetőség ez a szerep, itt most teljesen más módon kapcsolódhatok a diákokhoz. Kezdetben nehéz volt, mindannyiunknak szoknunk kellett, hogy ez egy más viszony, de aztán eljött az a szint, amikor a gyerekek elfogadtak játszótársukként.” A színház „nagyon hálás” világ, „az embert sűrűn emlékezteti arra, hogy milyen jó is volt gyerekeknek lenni, én ezt ajándékként élem meg” – mondja. Tanárként azt is fontosnak tartja, hogy ezt a szerepet, Dzsáfárt, aki „valóban annyira gonosz”, akiben a jóra való hajlam szikrája sincs meg, nem gyerek játssza.

A hetedikes Véber Adél Seherezádét alakítja. Értékeli benne a kitartást, a türelmet, az elszántságot, azt, hogy megküzd magáért. Adél mindezeket a hétköznapiakban is gyakorolja. Hangsúlyozza, mennyire jó az, hogy a két szereposztásban lévők nem rivalizálnak egymással: „Jól tudunk együtt dolgozni, figyeljük egymást, tanulunk egymás alakításából, megbeszéljük, ki mit érez a szereppel kapcsolatban.” Így születik meg sokak összehangolt munkájából a varázslatos produkció, amely annyi embernek szerez örömet. A produkcióban részt vevők egybehangozva mondják: „Együtt lélegzünk, együtt gondolkodunk, egymás kezére játszunk. A színház egy csoda, amit együtt tudunk megteremteni.”

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

napokra is hatással van, hiszen közös nyelvet, együtt megélt élményeket teremt. Így fogalmaz: A próbafolyamat és az előadás is „megfeszített munka”, de „borzasztó sokat nevetünk közben”. És páratlan együttműködés jön létre a tanárok, a diákok és a szülők között.

Magyar Andrea igazgató elmondta, a Liszt-iskola egyik vonzerejét éppen a négyévente megrendezett musical jelenti. Előfordul, hogy a szülők kifejezetten emiatt íratják ide a gyermeküket, és sok egykori diák gimnazistaként is visszatér szerepelni. A musical 1993 óta hagyomány az intézményben. A négyévenkénti ciklust azért alakították ki, hogy minden tanuló

volt a színház. Mintha csak erre a vidám fiúra szabták volna a szerepet: bohókás, csibészes az egész megjelenése, kijátssza a poénokat, és kiváló ritmusérzékkel mozog a színpadon. „Feretegesen játszik. Elsőpró személyiség, mindenki szereti, mindenkivel elbeszélget, tudja, hogy népszerű, de semmi felvágás nincs benne” – mondja róla Veronika nővér.

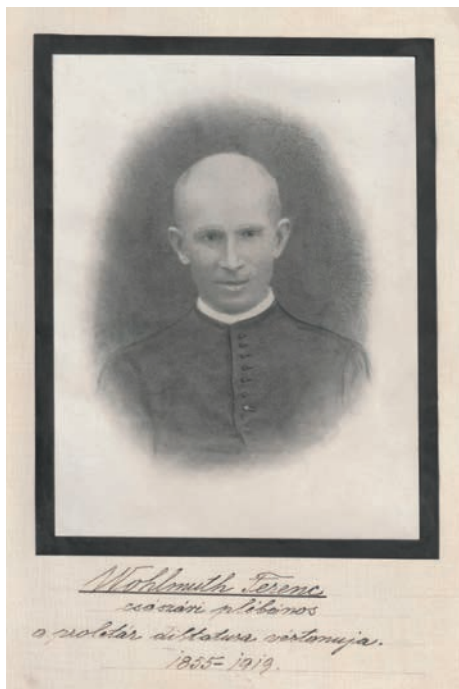
Albert Simon alakítja Sahriár királyt. Ő is öregdiák. Értelmezésében a király „egy megkeseredett ember, kezdetben negatív karakter”, aki azáltal változott meg, hogy Seherezádé őszinte volt vele, és mindent valóságosan mondott el neki, semmit nem próbált szépíteni. Így aztán

A Tanácsköztársaság idején lett vértanú

Megnyílt Wohlmuth Ferenc vértanú plébános boldoggáavatási eljárásának római szakasza

Wohlmuth Ferenc boldoggáavatási eljárásának úgynevezett római szakaszát május 5-én nyitották meg a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériuma megvizsgálja a Tanácsköztársaság alatt kivégzett pap vértanúságának tényét és körülményeit. A dikasztérium ülésén részt vett Veres András győri megyéspüspök és Törő András, a Wohlmuth-ügy római posztulátora is.

A vértanúság hírében meghalt Isten szolgája Wohlmuth Ferenc atya boldoggáavatási eljárása 2021 januárjában kezdődött, a záróülésére 2024. szeptember 25-én került sor. Az összegyűjtött peranyag

közel kilencszáz oldal, amelyet olasz nyelvre is lefordítottak. A Szenttéavatási Ügyek Dikasztériumában a viaszpecséttel lezárt dokumentumok felnyitása május 5-én, kedden történt meg Rómában, Veres András és Törő András jelenlétében. Az eljárás római szakaszának megnyitása mérföldkőnek számít: Wohlmuth Ferenc egykori császári plébános ügye továbblépett a vizsgálat következő szintjére, ami azt jelzi, hogy a

magyar vértanú pap tanúságtétele az egyetemes Egyház számára is jelentőséggel bír.

Veres András püspök Rómában a Vatikáni Rádió magyar adásának főszerkesztője, Vértessaljai László SJ vendége volt. Elmondta, hogy Törő András atyát, a római Pápai Magyar Intézet rektorát nevezte ki a boldoggáavatási ügy posztulátorává, feladata pedig az lesz, hogy nyomkövesse a dikasztériumban az eljárás alakulását. Évente csaknem ezernyi ügy érkezik a hivatalba, így nem ígérjük, hogy az eljárási folyamat gyors lesz, ám miután a vértanúságról szóló hiteles leiratokon és a lelki naplójába tett személyes följegyzéseinek kívül nem sok írás maradt Wohlmuth Ferenc atya után, így bízni lehet abban, hogy ügye minél hamarabb lezárul.

Császár község egykori plébánosának lelki naplóját olvasva megbizonyosodhatunk arról, hogy szerette az Egyházat, a népet, és valóban kész volt a vértanúságra is. Wohlmuth Ferenc atya naplójában megjegyzi: „lehet, hogy olyan idő következik a vörös hatalom jelenlétével, amikor életünket is áldozni kell az Egyházért”. És ő ezt készséggel meg is tette. A Tanácsköztársaság százharminchárom napja alatt két ártatlan papot végeztek ki a Győri Egyházmegyében: az 1919. április 10-én meggyilkolt Szemelliker Antal füles plébános után a vörösteror második áldozata Wohlmuth Ferenc császári plébános volt.

Wohlmuth Ferenc Sopronnyéken született, 1855. július 17-én. 1881-ben szentelték pappá Ruszton, ezt követően Nezsiderben (Neusiedl am See), Sopronkeresztúron (Deutschkreutz), Harkán, Győrben és Bánfalván végzett lelképásztori szolgálatot. 1894-ben a Komárom vármegyei Császárra került, ahol huszonöt éven keresztül volt plébános. A munkáshatalom példát

akart statuálni a köztisztletben álló, szent életű pap kivégzésével. Egy módos gazda négy ökör árát ajánlotta fel az életéért, de hiába, Wohlmuth Ferenc atyát koholt vádak alapján 1919. június 5-én a császári község háza előtt, a falu lakóinak szeme láttára felakasztották. Utolsó szavai a következők voltak: „Hatvannégy esztendő éltem, és ebből huszonöt évet szenteltem plébánosként a császáriaknak. Életem utolsó pillanataiban állok előttetek. Elmegyek, mert elveimért pusztulnom kell. Sokat dolgoztam értetek, hogy boldogok legyetek. Ezért csak imáitokat kérem. Isten veletek.”

Veres András püspök kiemelte, hogy ez év novemberében ad limina-látogatásra érkeznek Rómába a Szentatyához. Ekkor szeretnék majd megemlíteni ezt az ügyet, hiszen maga a Szentszék bátorította a Magyar Egyházat, hogy a kommunizmus alatt történt vértanúságokat dolgozza fel, és terjeszse be a dikasztériumhoz. „Bízom benne, hogy egyfajta elsőbbséget is kaphat Wohlmuth Ferenc atya ügye, mert nem sok írás maradt ránk. Ugyanakkor egyértelmű, hogy vértanúságról van szó, ezért nem szükséges hozzá külön csoda, ami a vértanúságot hitelesítené” – fogalmazott Veres András.

Nemcsak Magyarországon, a Győri Egyházmegyében, hanem

Ausztriában is rendszeresen megemlékeznek Wohlmuth Ferenc halálának évfordulójáról, hiszen az akkori Monarchia területén született. Császár templomában pedig minden esztendőben közös ünnepet szerveznek, ahová Ausztriából is érkeznek zarándokok. A településen található Wohlmuth Ferenc Látogatóközpontban az érdeklődők megismerkedhetnek a plébános életével, és vértanúságához kötődő személyes tárgyai mellett látható itt azt a bitófa is, amelyen kivégezték. „Imádkozunk azért, hogy Wohlmuth Ferenc atyát mielőbb a boldogok sorában tisztelhesük!” – kérte a győri megyéspüspök.

„Úrunk, Istenünk! Te azt mondtad, senkinek nincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja felebarátaiért. Szavadban bízva szolgád, Ferenc, mint hűséges lelképásztor, a hitetlen és reményvesztett időkben életét adta érted és barátaidért. Élete és áldozata minket is egyszülött Fiaid követésére és embertársaink szerető szolgálatára buzdít. Tekints érdemeire, életszentségére, hallgasd meg kérésünket, és add, hogy mielőbb a boldogok között tisztelhesük őt! Ámen.”

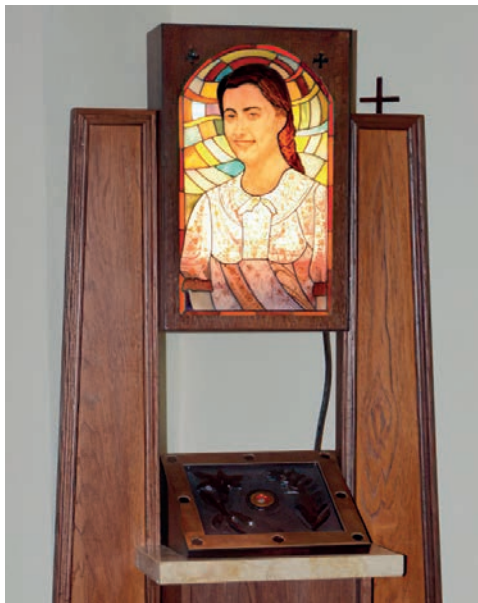
Forrás és fotó: Győri Egyházmegye

Bódi Mária Magdolna-erekye Pócspelemben

A pócspelembi Szent Kereszt Felmagasztalása-templomban április 26-án ünnepélyesen elhelyezték Boldog Bódi Mária Magdolna csontereklyéjét, valamint a vértanút ábrázoló ólomüveg portrét a templom most felszentelt mellékoltárán.

A pócspelembi egyházközségben az adventi, majd a nagyböjti időt is Bódi Magdi életaldozatának szemlélésével töltötték a hívek. A közösség tagjai hűségüket és tiszteletüket kifejezve meglátogatták Bódi Mária Magdolna életének legfontosabb állomásait: Litért, a vértanúság helyszínét; Balatonfűzfőt, ahol hite és munkássága kiteljesedett; valamint Veszprémet, ahol boldoggá avatták. Az út mély nyomot hagyott a zarándokok lelkében, és ez a közös tapasztalat alapozta meg azt a várakozást, amellyel a közösség az erekye érkezését fogadta.

A készüléket segítette a templom körüli úton kialakított, kilenc állomásból álló „Szeretet útja” is. Az emmauszi tanítványokkal és Boldog Bódi Mária Magdolnával együtt járhatják végig a hívek ezt az utat, hogy a feltámadás örömeiben ők is felismerjék Jézust a kenyértörésben. Ez a – pünkösdvasárnapig látogatható – stációsorozat méltó lelki háttérrel nyújtott az erekye fogadásához. Április 26-án, húsvét negyedik vasárnapján megtelt a pócspelembi katolikus templom hívekkel, hogy jelen legyenek

a vértanú csontereklyéjének új mellékoltárban való ünnepélyes elhelyezésekor.

Ez az ünnep nemcsak a múltól szól, hanem a jövőről is. Boldog Bódi Mária Magdolna példája, az egyszerűségben megélt mély hite erőt adhat a pócspelembi fiataloknak és családoknak egyaránt – olvasható a Vianney Testvérek a Tisztuló Lelkekért Közösség személyes hangvételű

beszámolójában. Az ünnep fénypontja az új mellékoltár és erekyetartó leleplezése volt, amely méltó helyet ad az Udvardy György veszprémi érsek által adományozott csontereklyének.

Gabulya István asztalosmester keze munkáját dicsérik a precízen kidolgozott faelemek, melyek keretet adnak a szakrális tartalomnak. Az erekyetartó dísz egy egyedi, festett ólomüveg Bódi Mária Magdolna-portré, amelyet Rubóczki Béla művész készített. A színek játéka és az ábrázolás mélysége Magdi tisztaságát és állhatatosságát hirdeti.

„Bódi Mária Magdolna élete segít abban, hogy a tisztaság témáját kiszabadítsuk a túl szűk kategóriákba zárt börtönből, lehetővé téve számára, hogy nyújtózkodjon, kinyújtsa végtagjait, szabadon lélegezzon, talán még énekeljen is” – mondta Michael Wallace Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa 2024. október 26-án, Bódi Mária Magdolna tisztasági fogadalmának emléknapján a veszprémi Szent Mihály-főszékesegyházban, megnyitva a 2025 áprilisában tartott boldoggá avatásra való lelki előkészület időszakát. Imádkozzunk, hogy Boldog Bódi Mária Magdolna példájára és közbenjárására a fiatalok felismerje: a tisztaság erénye segíti hivatásuk megtalálását, és a boldogság útján Istenhez vezetni őket!

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Az életünkkel szolgáljuk Istent! Boldog Ceferinóra emlékeztek

Május 4-e Boldog Ceferino Giménez Malla, cigány néven El Pelé liturgikus emléknapja. Szombathelyen, a püspöki palota kápolnájában Székely János megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke meghívására mintegy ötvenen vettek részt a cigányok védőszentje tiszteletére bemutatott szentmisén.

Szentbeszédében Székely János felidézte Boldog Ceferino életének, tanúságtételének néhány pillanatát. Arra biztatta a jelenlévőket – elsősorban a fiatalokat –, hogy az életükkel szolgálják Istent, úgy ahogyan Ceferino is tette. Azt keressék, mivel segíthetnének másoknak, és ne feledkezzenek meg az imádságról, a tanulásról sem. A szentmise végén Ferkovics József festőművész bemutatta a megjelen-

teknek a Szent Családot ábrázoló festményét. A találkozó agapéval és kötetlen beszélgetéssel zárult.

Ceferino Giménez Malla 1861. augusztus 26-án született egy vándor életmódot folytató lókereskedő családban, a spanyolországi Benavent de Segrià közelében, Lleida (Lérida) tartományban. Ceferino folytatta apja mesterségét, és a negyvenes éveig maga is nomád életet élt. Tizennyolc évesen a cigány hagyományok szerint megnősült, 1912-ben egyházi házasságot is kötött feleségével, Teresával. Ekkor telepedtek le Huesca tartományban, Barbastro városában. Saját gyermekük nem született, ezért magukhoz vették Te-

resa unokahúgát, az árván maradt Pepitát. Ceferino szívesen segített más rászoruló cigány és spanyol gyermekeken is. Bár olvasni nem tudott, a *Bibliát* mégis jól ismerte, és erre tanította a gyerekeket is.

Mélyen vallásos életet élt, naponta járt misére, rendszeresen imádkozta a rózsafüzért. Teresa halála után belépett a ferences harmadrendbe. A spanyol polgárháborúban meg akarta menteni egy pap életét. A cigányok közt elterjedt legenda szerint megkérdezték tőle,

hogy van-e fegyvere. Azt mondta: „igen, van!”, és elővette a rózsafüzért. Emiatt őt is bebörtönözték. Körülbelül két héttel később, valószínűleg 1936. augusztus 9-én papokkal és más világi hívőkkel együtt kivégezték. Utolsó szavai ezek voltak: „Éljen Krisztus Király!” Ceferino Giménez Mallát II. János Pál pápa 1997. május 4-én, az első cigány származású emberként, boldoggá avatta. (Wikipédia)

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

VAN EGY HELY

9:00 REGGELI DICSERET
10:00 PÓDIUMBESZÉLGETÉS
11:00 SZENTMISÉ
12:00 DICSEJTŐ KONCERTEK

DICSŐJTŐ SZIGET
Szigetmonostor
2026. 06. 28.

OLÁH GERGŐ
EUCARIST
FOURISFIVE
PRAZSY FAMILY
JELENLET
SÓ
ROMA WORSHIP
JÓ PÁSZTOR
EMBERFIA & FRIENDS
NAGY ORSI
FÓRIS SZONDA
FÓRIS PETRA
SILLYE BOTI
RÁAB TOMI
HADI MATYI
BARTHA LEVI
24H WORSHIP

VENDÉGEINK:
MARTON ZSOLT VÁCI PÜSPÖK
MEGYERI JONÁTÁN RABBI
FARKAS FERENC, NYOLC BOLDOSÁG KÖZÖSSÉG

MŰSORVEZETŐ HÁZIGAZDA:
ZÁHIBORI SOMA SZÍNHÁVÉSZ

PROGRAM:
dicsoitosziget.hu/fesztival

„Van egy hely” neked is

Jelentkezz zenei szolgálónak a Dicsőítő Szigetre!

Június 28-án ötödik alkalommal rendezik meg a nyár eleji Dicsőítő Sziget fesztivált Szigetmonostoron. A szentmisét Marton Zsolt váci megyéspüspök mutatja be, ezt táncház követi cigány dicsőítő énekekkel. A főprogram mellett folyamatos közbenjáró dicsőítés zajlik majd a Szentháromság-templomban, ahol különböző zenei csapatok adják egymásnak a stafétát Isten szünet nélküli dicsőítésében.

Az előző évekhez hasonlóan fantasztikus koncertekre számíthatnak mindazok, akik ellátogatnak a Szentendrei-sziget Budapesthez közeli csücskére. A fesztivál idei előadói: Oláh Gergő énekes, a Jelenlét zenekar, Fóris Rita és a FourISFive zenekar, az Emberfia és az újgenerációs dicsőítők, a Só együttes, a Jó Pásztor zenekar, Prazsák László és a Prazsy Family, valamint a házigazda feladatait ellátó Eucharist.

Már lehet jelentkezni az idej Dicsőítő Sziget fesztivál dicsőítésére zenei szolgálónak. Az egész napos, szünetmentes dicsőítő folyamra minden

évben az ország legtávolabbi szegleteiből is érkeznek zenészek.

Akik idén is szívesen „bemutatják Istennek a dicséret áldozatát”, már jelentkezhetnek. A dicsőítő zenei folyam éjszakai része is egyre látogatottabbá vált az elmúlt évek során. A szolgáltatók azonban tisztában vannak azzal, hogy ők „érdeklődő közönség” hiányában is értékes szolgálatot látnak el. A „dicsőítésvezető” Jézust követik minden helyzetben. Ezt az odaszánásukat és énekeiket pedig felajánlják a Dicsőítő Sziget fesztiválért és a résztvevőkért, előadókért.

A 24 órás dicsőítés a fesztivál előestéjén, június 27-én 17 órakor kezdődik el. Jelentkezz a csapatoddal vagy akár egyedül erre a különleges zenei dicsőítő szolgálatra! Hívd el ismerőseidet, és ajánld számukra is ezt a csodálatos, egész napos lehetőséget Isten jelenlétében! Találkozunk június 27–28-án Szigetmonostoron, az ötödik Dicsőítő Sziget fesztiválon! A rendezvény Facebook-eseményénél jelezhetjük részvételi szándékunkat, ami segítséget nyújt a szervezésben.

„Van egy hely” – nekünk is ott a helyünk!

Forrás és fotó: Dicsőítő Sziget

Bátor, férfias tanúságtétel

Elsőszombati TÉRdeplő rózsafüzér-ima 27. alkalommal a Szent István-bazilika előtti téren

Huszonhetedik alkalommal tartották meg május 2-án Budapesten a férfiak térdén állva mondott elsőszombati rózsafüzér-imádságát a békéért, a kiegészztelődésért, a megfogant életkért, a férfiak tekintélyének és lelki szerepének helyreállításáért a családokban. Az imádság után a résztvevők együtt záródokoltak a Lánchídon át a Magyarok Nagyasszonya-sziklatemplomba, ahol szentmisén vettek részt.

„Mindenki, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi megszűnt, valami új valósult meg. De ezt Isten viszi végbe, akit Krisztus kiengesztelt irántunk, és aki minket a kiegészztelődés szolgálatával megbízott” (2Kor 5,17–18) – hangzottak el a *Szentírás* szavai az imádság közben, rávilágítva Mária fiai közösségének lényegére: arra a szolgálatra, amellyel az emberek és Isten közötti kiengesztelődést segítik.

Az imádság után a résztvevők a Lánchídon át a Magyarok Nagyasszonya-sziklatemplomba záródokoltak, ahol Csóka János pálos szerzetes mutatott be szentmisét, és az engesztelés fontosságáról mondott tanítást.

Idén május első szombatján Budapest mellett számos további helyen is térdelve imádkoztak magyar férfiak, de más nemzetek fiai is, szerte a világon. A csíksomlyói bazilika előtti téren szintén huszonhetedik alkalommal imádkoztak együtt férfiak. Más egyházmegyékben is tervezik az imádság elindítását. „Buzdítjuk férfitestvéreinket közös rózsafüzér-szentolvasó imádságra! Hívjuk, buzdítjuk férfitestvéreinket, hogy a helyi plébániákon indítsanak a plébánosok támogatásával havonta tartott férfi rózsafüzér-imaalkalmakat, lehetőleg – de nem kizárólagosan – személyesen, a plébániákon, ajánlottan minden hónap harmadik hetében” – írják a szervezők. S hozzáteszik: köszönettel fogadják, ha a rózsafüzért imádkozó új férficsoporthoz e-mailben értesítik őket megalakulásukról.

A TÉRdeplő rózsafüzért imádkozó férfiak következő elsőszombati imaalkalmát június 6-án tartják Budapesten, a Szent István-bazilika előtti Szent István téren. Az aktuális havi imádság hirdetése már elérhető a www.mariafiai.hu oldalon.

Forrás: Mária Fiai
Fotó: Merényi Zita

HÍREK KÉPEKBEN

Idén Zürichben rendezték meg az európai magyar missziók vezetőinek (papjainak és koordinátorainak) konferenciáját május 4. és 7. között. A rendezvényen Mohos Gábor, a szórványmagarság lelkipásztori ellátását koordináló püspök, esztergom-budapesti segédpüspök tartott megnyitóbeszédet.

Hetvenöt évvel ezelőtt, 1951. május 3-án szentelték püspökké a Székesfehérvári Egyházmegye egykori főpásztorát, Kisberk Imrét. Ebből az alkalmából Spányi Antal megyéspüspök ünnepi szentmisét mutatott be a székesfehérvári székesegyházban.

Nyolcvan éves
az
Újember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvan éves fennállását ünnepelve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Az alábbi könyvkritika a lap 1966. május 29-i számában jelent meg.

Az aszkézis képletei

Egy atléta útja a halálig: ez a témája Mészöly Miklós regényének, *Az atléta halálának*. Miért hal meg, mi az, amiért elvágja mindazt, ami a léthez, a világhoz köti? Ezt próbálja könyvében megfejteni az író.

Íme a kép, mellyel a regény indul: Bálint halva fekszik az Égettő völgyében, szerelmese, Hildi hajol föléje, kifeszíti kezéből a különös, színes hasú stopperórát. De a mutatók nullán állnak. „Így még csak találgatni se tudtuk, hogy azokban a percekben milyen távolságot futott” – vallja Hildi. Az ő vallomása a regény. S ahogy a lány utánamegy Bálint titkának, felgombolyítja a múltat, az atléta történetéből egyre világosabban kitetszik, hogy a cselekménynek valamiképp két szintje van. Az egyik szint a reális világ, ebbe ötvöződik a tulajdonképpeni történet: egy futóbajnok élete s mindazoké, akik körülveszik. De van egy másik szint is – és ez a lényege a műnek –, mely csak áttételesen érthető.

„Keveset beszélünk a rossz lelkiismeretről, Hildi. Pedig anélkül nincs semmi. Hűség sincs. Se rekord” – mondja Bálint. Mészöly ezt teszi meg könyve mottójául: „Gyorsabban, magasabba, távolabbra.” Ez a gondolat fűti Bálintot. S ami hajtja: a lelkiismeret. A rossz lelkiismeret. Ő hívást hall, ő egy kitapinthatatlan mágnesség vonzásába került (regénye végén ezt egészen konkrétan is megfogalmazza az író), állandó kielégületlenséget érez, mint aki nem tudja teljesíteni feladatát. És sorban születnek benne a felismerések. Egyszerre szűknek érzi

az olyan kategóriákat, mint a 800 méter vagy az 1000 méter; megszabott távok, megszabott idő nélkül akar futni. Lassan túlnő, felülemelkedik azokon a dolgokon, melyek a körülötte élők életét betöltik, s egy új, a többiek számára érthetetlen világ felé tapogatózik: „Egyszer csak jön egy nap, mikor egy táj kezd fölrajzolódni – vallja Hildi –, egy táj, ahová tudom, hogy csak a másik léphet be, hiába látom én is.”

Ez az a másik szint. Már rég érezzük, hogy itt nem csak és nem is elsősorban Bálint sportteljesítményeiről van szó. Mészöly hangsúlyozza is ezt. A regény hősei közül egyedül sógornője, Réka méltó a sportolókhoz. Réka, akinek báb-színháza van a ligetben. Hildi tétova emlékezéseibe rejti az író Bálint vallomását: „Nyíltan rákérdeztem, hogy dilettánsnak tartja-e vagy igazi művésznek. De nem kaptam rá egyenes választ. Valami olyasmit mondott akkor, hogy Réka aszkéta, Réka olyan nyelven próbál beszélni, ami tulajdonképpen idegen már a legtöbb ember ízlésétől. – Ezt egyszer a yardról mondtad nekem – jegyeztem meg halkán.”

Mészöly tehát az aszkézis képleteit próbálja megrajzolni az atléta útjában. Abban, ahogy az lépésről lépésre egy új világ felé emelkedik, egy új, magasabb értékrend szerint méri a dolgokat. A batakolosi szoborleplezés vidéki ünnepei egy szintre kerülnek itt a prágai nemzetközi versennyel. Többé már nem azok irányítják Bálintot, akik a tribünön ülnek, hanem az ő belső útja. Ezért fut teljes erővel Batakoloson is – kis vidéki futók a partnerei,

akik már a második, harmadik kör után kihullanak –, s ez bénítja meg, mikor Prágában a nemzetközi döntőben színre kellene lépnie.

Mert Bálint felfelé törése állandó harc. Belső harc, mely függetlenül a nemzetközi versenytől Batakoloson éri el csúcspontját a világ adta keretek között. Küzdelem e határok, gátak lebontásáért. A regény elején „rossz lelkiismeretről” beszél. De ez túlságosan konkrét megfogalmazás. Azokban a szférákban, ahová Bálint emelkedik, már nem lehet durva félreértések nélkül alkalmazni hétköznapi fogalmainkat. Ezért vetít az író minden jelképekbe, rajzol fel képleteket. Bálint, az egyre „gyorsabban, magasabban, távolabbra” törő Bálint Batakoloson a szemébe hulló zsebkendővel küzd, majd a lepkével, mely állandóan az arcába verődik, s nem hagyja futni. De az, ahogy a batakolosi jelenetben az utolsó húsz-harminc méternél már nem is kapkod a zsebkendő után, ahogy bekötött szemmel is a célszalag felé száguld, ez már jelképesen előrevetíti Bálint végső győzelmét. Mégis, ez a lepke még utolsó futásában is elkíséri, azon a vidéken is feltűnik, ahol teljesen ismeretlen. A halott Bálint arcán a széttroncsolódott lepkeszárny: széttroncsolódott „rossz lelkiismerete”.

Az utolsó éjszaka – melyet a Vlegyaszán tölt Bálint és Hildi – különös dolog történik. Egy fiú hívja őket le a faluba; ők felöltöznek, utánasietnek. A fiú addigra eltűnik, a faluban mindenki alszik, senki sem tudja, hova hívták őket. A hívás: Bálint halálának előestéje. Ez után nem is jöhet más, csak Bálint távozása. A stopperóra nem mutat időt: Bálint túllépte azokat a korlátokat, melyek közt legnagyobb percében is vergődött.

Mészöly Miklós visszafajtott szenvedélyességgel megírt regénye vallomás. Vallomás a végtelenbe igyekvő lélek legbensőbb titkairól.

Pályi András

ESZTERGOMI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

FELVÉTELT HIRDET

A 2026/2027-ES TANÉVRE

KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS

ALAPKÉPZÉSI SZAK (BA), LEVELEZŐ KÉPZÉSBEN

TANULMÁNYI IDŐ:

6 félév,
félévenként 10 szombat

FINANSZÍROZÁSI FORMA:

állami ösztöndíjas
vagy önköltséges (130.000 Ft/félév)

A FŐISKOLA A 2026/2027-ES TANÉVBEN ÚJ KÉPZÉS INDÍTÁSÁT IS TERVEZI:

KÖZÖSSÉGI GONDOSKODÁS

ALAPKÉPZÉSI SZAK (BA), LEVELEZŐ KÉPZÉSBEN

A képzés célja a katolikus társadalmi tanításra alapozva elkötelezett szakemberek képzése erős elméleti alappal és gyakorlati fókusszal a szociális ágazat egyházi és világi intézményei számára (pl. család- és gyermekjóléti szolgálatok, hajléktalanellátás, idősgondozás). A szak létesítése folyamatban. Előregisztrációt fogadunk az alábbi e-mail címen.

TANULMÁNYI IDŐ:

6 félév,
félévenként 10 szombat

FINANSZÍROZÁSI FORMA:

állami ösztöndíjas
vagy önköltséges

06-33-541-971

tanulmanyi@eszfh.hu

2500 Esztergom
Szent István tér 10.

www.eszfh.hu

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ:
2026. MÁJUS 20.

FELVÉTELI IDŐPONTJA:
2026. JÚNIUS 25. (CSÜTÖRTÖK)
DÉLELŐTT 9 ÓRA

BŐVEBB INFORMÁCIÓ: WWW.ESZFH.HU

IMAÓRA

Kütvölgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszent József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: június 6., szombat; július 6., hétfő; augusztus 6., csütörtök; szeptember 5., szombat; október 6., kedd; november 6., péntek; A szentmisék 7 órakor kezdődnek. December 5-én, szombaton reggel 6 órakor.

A Könnyező Szűzanya tiszteletére minden hónap 17-én a papi- és

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2026. május 11.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László

Szerkesztőség: Agonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábian Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Akos, Nádudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; könyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

ÁLLÁS

VÉGZETTSÉGGEL rendelkező, munkájára igényes, lelkes, főállású **HITTANÁRT** keresünk hosszú távra Kiskőrösre, 2026. szeptember 1-jétől. Érdeklődni és jelentkezni önéletrajzzal, motivációs levéllel és plébánosi ajánlással az alábbi címen lehet: Római Katolikus Plébánia 6200 Kiskőrös, Tomori Pál utca 2. vagy koroskat@gmail.com

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI.,

Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

ADÁSVÉTEL

SEMATIZMUSOKAT keresek időkorlát nélkül. T.: 06/30-2510-647

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 60 éves korig. T.: +36/30-628-9657

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

szerezési hivatásokért mutatnak be szentmisét Győrben, a Nagyboldogasszony-székesegyházban (Győr, Káptalandomb 12). Ezekre a szentmisékre az egyházmegye egy-egy papját hívják szentelési sorrendben. A szentmise végén a Kegyoltár előtt Mária-köszöntőt imádkoznak.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.) június 18-án 18 órától 21-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Belső gyógyulás és szabadulás különféle kötelékeinktől”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani gyászoló sorstársaknak, a lehetőségekhez mérten. **A Szent Anna Plébánián az első félévben szünetelnek a csoportos foglalkozások! A tavaszi Tahi Lelkinapok is elmaradnak!** Csoportos foglalkozás a Pasaréti Községi Házban (Budapest II., Pasaréti út 102. – a ferences templom bal oldalánál) május 20-án, szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, programvezető: Kovács Virág Kata FMM nővér. Elérhetőség: viragkata.anonima@gmail.com vagy 06/30-793-0435. Személyes elérhetőségek: kato.tegzes@gmail.com vagy 06/30-462-9272

Nyári lelkigyakorlatot hirdetnek 18–35 év közötti nők számára a Don Bosco nővérek Sárospatakon, augusztus 11. és 15. között. Az esemény mottója: Női szívvel színlúgtig – „Tegyetek meg mindent, amit csak mond!” A program célja a résztvevők személyes életútjának és hivatásának elmélyítése a Szűzanya példáján keresztül, hangsúlyt fektetve a keresztény életvitel tudatosságára. A lelkigyakorlat keretet biztosít a belső elcsendesedésre és az egyéni életcélok keresztény szempontú átgondolására. A szervezők Budapestről és Egerből kibuszokkal, illetve személygépkocsikkal segítik a helyszínre jutást. További információk: www.donbosconoverek.hu

JUBILEUM

A nemesetési templom ötvenéves jubileumi szentmiséje lesz május 24-én, pünkösdvasárnap 11 órakor. Az ünnepi szentmisét dr. Udvardy György veszprémi érsek mondja. Közreműködik a búcsúszentlászlói kegytemplom kórusa és a Zalabráss Fúvósegyüttes.

SEGÍTŐ CSOPORT

„Megláttam a fényt” – **alkoholbetegeket segítő csoportot indított a Katolikus Szeretetszolgálat.** A Katolikus Szeretetszolgálat Alkoholistamentő Szolgálatának új kezdeményezése egy Bibliaközpontú önismereti csoport, amelybe a gyógyulni vágyó alkoholbetegeket vagy azok hozzátartozóit várják: egy családból vagy az alkoholbeteget, vagy a hozzátartozót. A csoport minden szerdán 18 óra és 19.30 között a Katolikus Szeretetszolgálat központjában (Budapest XIV., Ajtósi Dürer sor 27/A), a 16-os szobában gyűlik össze. A foglalkozások során a jelenlevők arról beszélgetnek, hogy mi érintette meg őket az adott igeszakaszban, hogyan kapcsolódik ez gyógyulási folyamatukhoz. A csoport neve utal egyrészt a szolgálat jelmondatára (Az alkohol rabságából Jézus a szabadító), másrészt arra, hogy sötétségeinkből Isten felé, a jézusi világosság felé törekszünk. A csoport célja, hogy a résztvevők józanok maradjanak, sebzettségeikben gyógyuljanak és folyamatosan fejlődjenek, valamint hogy ebben egymást is segítsék.

KIÁLLÍTÁS

„Isten szemével minden teremtmény szép” címmel május 4-én kiállítás nyílt Palkó Julián OFM természetfotóiból Budapesten, a Magyar Fotográfiai Egyesület galériájában (Budapest V., Belgrád rakpart 17. V. emelet. Kapukód: 31*7540), mely május 22-ig látogatható a délutáni és kora esti órákban. A szerzetes a szentkúti ferences közösség tagja, és 2010 óta foglalkozik természetfotózással; képei személyes hitbéli tapasztalatokat és a teremtett világ szépségét kapcsolják össze.

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,

valamint

ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőkön minden nap 8–18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8912;

E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébánia iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8915;

E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00

Szombaton: 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

május 27-31. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

június 1-6. | 6 nap | 429.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT DÉL-OLASZORSZÁGBA

NÁPOLY, AMALFI-PARTVIDÉK, CAPRI SZIGETE, VEZÚV

június 2-7. | 6 nap | 519.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

június 23-27. | 5 nap | 164.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

június 27-30. | 4 nap | 319.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

július 1-5. | 5 nap | 199.900 Ft/fő

BALTIKUMI ZARÁNDOKKÖRÚT

július 5-13. | 9 nap | 779.900 Ft/fő

MLADIFEST 2026

IFJÚSÁGI FESZTIVÁL MEDJUGORJÉBAN

augusztus 1-6. | 6 nap | 169.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

augusztus 17-23. | 7 nap | 409.900 Ft/fő

NAGY ZARÁNDOKLAT

LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO DE COMPOSTELA, FATIMA

augusztus 28 - szeptember 6. | 10 nap | 689.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

AZ *Ujember* KÖNYVESBOLT AKCIÓS AJÁNLATA A SZENT ISTVÁN KÖNYVHÉTRE

2026. május 18-ától a készlet erejéig

Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa apostoli látogatása
Magyarországon

11 900 forint helyett 3000 forint

Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa apostoli látogatása
Magyarországon (olasz nyelven)

11 900 forint helyett 3000 forint

A te arcodat keresem, Uram
3590 forint helyett 990 forint

Bruno Secondin: Az élő Isten prófétái
2390 forint helyett 500 forint

Szomjoltók társasága
2490 forint helyett 500 forint

Ferenc pápa: Isten arcának keresése
1190 forint helyett 500 forint

Walter Kasper – George Augustin:
A kereszténység és a koronavírus
2490 forint helyett 300 forint

A hetedik szoba küszöbén –
Fila Béla válogatott prédikációi
2990 forint helyett 990 forint

Michael Duffy LC: A Szent Józsefről nevezett
Oltár lovagjainak kézikönyve
1490 forint helyett 500 forint

B. Varga Judit: Kényszer ellenére
1980 forint helyett 300 forint

Ferenc pápa: Az evangélium szabadságában éljetelek!
3400 forint helyett 990 forint

Jöjjetek és lássátok!
3990 forint helyett 990 forint

Szent VI. Pál pápa Marialis Cultus kezdetű apostoli buzdítása
1590 forint helyett 500 forint

Szabó Ferenc SJ: Viharban
2190 forint helyett 500 forint

Klaus von Stosch: Az iszlám mint kihívás
2990 forint helyett 500 forint

Nicolas Senèze: Hogyan akarta Amerika megbuktatni a pápát?
3490 forint helyett 500 forint

Viszola János: Egy zárándoklat élményei
3990 forint helyett 990 forint

Peter Neuner: Luther Márton reformációja
2890 forint helyett 500 forint

Elekes Szende – Kiss Péter: Repülni tanulunk
2190 forint helyett 500 forint

Szent VI. Pál pápa: Eucharisztia – Ajándék, jelenlét, titok
2390 forint helyett 990 forint

Van égi édesanyánk
990 forint helyett 500 forint

Bodnár Dániel: A remény prófétája
2390 forint helyett 990 forint

Fürkészsétek!
1190 forint helyett 300 forint

Hans Joas – Robert Spaemann: Imádság ködben
1990 forint helyett 990 forint

G. Gutiérrez – G. L. Müller: A szegények oldalán
3490 forint helyett 990 forint

Michel Lafont: Imádságban Boldog Charles de Foucauld-val
tizenöt napon át
1490 forint helyett 500 forint

Walter Kasper: Irgalmasság
3490 forint helyett 500 forint

Rino Fisichella: Találkoztam VI. Pállal
2590 forint helyett 990 forint

Fehérvári Jákó OSB: Hogy szívünk megegyezzen szavunkkal
2900 forint helyett 990 forint

Vincenzo Paglia: Nővérünk, a halál
3590 forint helyett 990 forint

Christian Feldmann: Élet az árral szemben
1980 forint helyett 300 forint

Verseyi Beáta-Mária: Élet-Forrás
2490 forint helyett 990 forint

P. Gérard Dufour: Egy eucharisztikus élet
1990 forint helyett 990 forint

Stefan Wyszyński bíboros: Miatyánk
2490 forint helyett 990 forint

Egri István: Keresztúton – Egy magyar pap Dachau poklában
1980 forint helyett 500 forint

Verbényi István – Sztankó Attila: Mysterium fidei
– A szentmise katekézise
2190 forint helyett 990 forint

Török Csaba: Örömhirdetés
980 forint helyett 500 forint

Ferenc pápa – Buenos Airesről a Vatikánig (DVD)
3490 forint helyett 500 forint

Bernhard Langenstern: Ne félj, ne aggódj!
1250 forint helyett 500 forint